

Xəzər ilə Adriatik dənizi birləşir

Prezident İlham Əliyevin qlobal miqyaslı təşəbbüsü ilə reallığa çevrilən əsrin layihəsi - "Cənub qaz dəhlizi" bu ilin sonunda tam olaraq fəaliyyətə başlayacaq

Daha bir möhtəşəm uğurun astanasında...

14 il öncə tarixdə ilk dəfə olaraq Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft boru kəməri vasitəsilə 3 dəniz - Xəzər, Qara dəniz və Aralıq dənizini birləşdirən Azərbaycan inkişafı üçün möhtəşəm uğurun astanasındadır. 2014-cü ildə Bakıda təməli qoyulan "Cənub qaz dəhlizi" layihəsi 6 ildən sonra - 2020-ci ilin sonunda tam hazır olacaqdır. Çünki beynəlxalq maliyyə qurumlarının, ABŞ, Böyük Britaniya və Avropa İttifaqının dəstək verdiyi bu layihənin sonuncu seqmenti olan TAP-in inşası hələ davam edir. Layihənin 92 faizi tamamlandı.

TAP-in inşası başa çatdıqdan sonra Xəzər dənizi ilə Adriatik dənizi, yeni Bakı ilə Roma birləşəcək. Yeni hədəfinin astanasında olan Azərbaycan bu boru kəmərləri zənciri ilə təbii qazını Türkiyəyə, qardaş ölkədən isə Avropaya çatdırmaqla nefti regionun, eləcə də qitənin enerji mənbələri və marşrutlarının şaxələndirilməsinə öz töhfəsini verəcək.

"Cənub qaz dəhlizi" ilə layihələndirilən ki, gələcəkdə mümkün əlavə qaz həcmələri təchiz edilə bilsin. Ümumiyyətlə, "Cənub qaz dəhlizi"ni əlahiddə bir layihə kimi deyil, bu günə qədər energetika sa-

"Cənub qaz dəhlizi"

- 2014-cü ilin sentyabrın 20-də Bakıda təməli qoyulub;
- 2018-ci ilin mayın 29-da rəsmi açılış mərasimi keçirilib;
- Ümumi dəyəri 40 milyard dollardır;
- 4 hissədən (Şahdəniz-2, CQBK, TANAP və TAP) ibarət layihədir;
- Layihədə 7 hökumət, 11 şirkət iştirak edir;
- Ümumi uzunluğu 3500 kilometrdir;
- TANAP - 1850 km, TAP - 878 km, CQBK - 691 km;
- İlk mərhələdə Türkiyəyə 6, Avropaya 10 milyard kubmetr qaz nəql ediləcək;
- Azərbaycan karbohidrogen satışından 30-50 milyard dollar gəlir əldə edəcək.

həsində Azərbaycanın həyata keçirdiyi böyük stratejiyanın davamı kimi dəyərləndirmək lazımdır. Bu layihədən öncə "Bakı-Tbilisi-Ceyhan" strateji xətti irəliləyib və məhz bu boru vasitəsilə Xəzər dənizinin karbohidrogen ehtiyatları dünyaya açılıb. Bu nöqtəyə-nəzərdən "Cənub qaz dəhlizi" "Bakı-Tbilisi-Ceyhan" layihəsinin davamı kimi qiymətləndirilir.

Burada daha vacib məqam layihənin beynəlxalq əhəmiyyətidir. İndiki reallıqlar şəraitində Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsinin vacib şərti olan mənbələrin şaxələndirilməsi istiqamətində "Cənub qaz dəhlizi" hələlik yeganə etibar-

lı layihədir. Məhz bu layihə vasitəsilə şaxələndirmə istiqamətində Avropa ciddi addımlar atır.

Nəhayət, sözügedən məsələyə kommersiya baxımından yanaşsaq, bir neçə ildən sonra Azərbaycan "Cənub qaz dəhlizi" layihəsindən böyük iqtisadi dividəntlər qazanacaq.

Dayanıqlı, uğurlu və çiçəklənən inkişafın təminatı

Fevralın 28-də Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində "Cənub qaz dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin VI toplantısında çıxış edən Prezident İlham Əliyev ümidvar olduğunu bildirib ki, bu ilin sonuna kimi "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin açılışı olacaq.

Azərbaycanın son 30 ildə keçdiyi yola nəzər yetirən dövlət başçısı həyata keçirilən neft-qaz layihələrindən söz açıb: "Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum, "Azəri-Cıraq-Günəşli", "Şahdəniz", digər qəşəyyat və hasilat layihələri, "Cənub qaz dəhlizi", mən həmçinin Bakı-Tbilisi-Qars kimi neqliyyat layihəsini də buraya əlavə edərdim, onların hər biri strateji əhəmiyyətə malikdir. Onların hər biri ölkəmiz və xalqımız, bu layihədə iştirak edən bütün ölkələr üçün dayanıqlı, uğurlu və əminəm ki, çiçəklənən inkişafı təmin edəcəkdir".

Ardı 3-cü səh.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsi mətbuat xidmətinin məlumatı

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin birinci sessiyası qədim və zəngin dövlətçilik ənənələrinə malik Muxtar Respublikanın siyasi tarixində yeni inkişaf mərhələsinin əsasını qoyulması ilə yadda qaldı.

Siyasi sadiqlik əzmi

Davamlı tərəqqi, möhkəm sabitlik və yüksək rifah yolu ilə inamlı addımlayan Naxçıvan yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyur

Fevralın 9-da keçirilmiş seçkilərin nəticələri və altıncı çağırış Naxçıvan Ali Məclisinin birinci sessiyası qədim və zəngin dövlətçilik ənənələrinə malik Muxtar Respublikanın siyasi tarixində yeni inkişaf mərhələsinin əsasını qoyulması ilə yadda qaldı.

Əvvəla, onu qeyd etmək ki, Ali Məclisə keçirilən seçkilərdə ümumi seçici siyahılarına daxil edilmiş seçicilərdən 190 min 669 nəfərinin, yeni 70,16 faizinin səsvermədə iştirak etməsi seçkilərin demokratik prinsiplər əsasında mütəşəkkil və şəffaf şəkildə keçirilməsi, naxçıvanlıların ictimai fəallığı, siyasi yetkinliyi və yekdilliyi demək idi. Seçkilərdə Yeni Azərbaycan Partiyası namizədlərinin qələbə qazanması isə Ümummilli Lider Heydər Əliyev ideyalarının daha bir təntənəsidir.

Altıncı çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin birinci sessiyasında deputatların açıq səsvermə yolu ilə yekdilliklə Vəlif Talıbovun yenidən Ali Məclisin Sədri seçməli isə təkcə deputatlıq səlahiyyətlərini icra etmək, seçici həvaləsini yerinə yetirmək onların etimadını doğrultmaq deyil, bütünlükdə muxtar respublika sakinlərinin dərin inam və sevgisindən yoxsulanan siyasi iradəsini ifadə etmək idi. Bu, qərinəyə yaxın bir dövrdə Ulu Öndər Heydər Əliyev ideyalarına söykənərək çətin sınaqlardan qalib çıxan, reallıqları ilə özünü doğrultan bir siyasi qətiyyətlə müdafiənin növbəti təzahürü idi.

Tarixi gerçəkliyin işığında

İctimai-siyasi hadisələrə tarixi gerçəkliyin işığında nəzər saldıqda görürük ki, muxtar respublikada mühüm siyasi əhəmiyyətli hadisə olan Ali Məclisə seçkilər düz 96 il öncə Azərbaycan SSR MKK-in 1924-cü il 9 fevral tarixli dekreti ilə Naxçıvanın muxtariyyətə qazandığı günə təsadüf edir. Bunu isə muxtariyyətdən müstəqilliyə inkişaf, quruculuq və sabitlik yoluna gedən yolun uğurlu məntiqi davamı kimi xarakterizə etmək olar. Ermənistanın Naxçıvanı Azərbaycanından qoparmaq kimi məkrli siyasətinə cavab olaraq 1921-ci ilin yanvar ayında keçirilən ray gəzəsi zamanı muxtar respublika əhalisinin 90 faizindən çoxu Naxçıvan diyarının Azərbaycan SSR tərkibində qalmasına tərəfdar çıxmışdı. Məhz Naxçıvan əhalisinin inadlı mübarizəsi muxtar respublikanın bugünkü inkişafı üçün zəmin yaradacaq ərazi statusunu dəqiqləşdirmişdi. Və ümumiyyətlə, siyasi strateji məkan olan Naxçıvan tarixi keşmə-keşlərdə, təbəddülatlarında dəfələrlə siyasi həmrəylik, birlik nümayiş etdirərək tarixi sınaqlardan üzəgə çıxmışdır.

Otən əsrin 90-cı illərində Naxçıvan son dərəcə çətin bir şəraitdə yaşayırdı. O dövrdə

iqtisadi tənəzzülə, aclıq və səfələtə, xain ermənilərin diş qıyaraq aramsız hücum etmələrinə, ölkə rəhbərliyinin ögey münasibətinə rəğmən naxçıvanlılar bugünkü firavan günlərin diləyi ilə sabaha ümidlə baxmış, sınınmamış, sarsılmamış, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin xalq xilas edəcəyinə inanmışlar. Ulu Öndər 1990-cı ilin 22 iyul tarixində yüzmünlük bir izdiham tərəfindən coşuq və məhəbbətlə qarşılanmışdır. Ümummilli Liderin ətrafında sıx birləşməklə xalq-rəhbər birliyinin ideal nümunəsinin əsasını qoyan naxçıvanlılar birlik, həmrəylik, siyasi fəallıq kimi ənənələrə varislik prinsipi bu gün də yaşadıqlarını sübut edirlər.

Ulu Öndər uzaqgörən siyasəti ilə Naxçıvanı yaşamaq uğrunda mübarizədə qalib çıxaraq, məhvolma faciəsindən xilas edərək böyük Vətənin qurtuluş və nıcatı naminə yenidən ölkə rəhbərliyinə qayıtdıqdan sonra bu qədim diyarı layiqli, etibarlı ellərə əmanət etdi. Otən illər ərzində bütün sahələrdə qazanılan heyretətamiz uğurlar məhz Ulu Öndər Heydər Əliyev ideyalarının təntənəsi kimi tarixə həkk edildi.

Arzuların gerçəkləşməsi

Naxçıvan 1995-ci ildən etibarən məhz Ümummilli Liderin arzuladığı dinamik inkişaf yolu ilə addımlamağa başladı. Qızıl dəyərinə olan həlal ruzilik torpaqlarını insanlara yenidən qaytarıb, onları həlal zəhmətə, doğma yurd yerinə bağlamaq məqsədilə düşünlümlü siyasət həyata keçirildi. İnsanların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində ardıcıl işlərin görülməsi, özünüməşğulluq strategiyasının reallaşdırılması ilə muxtar respublikada sosial-iqtisadi inkişafın əsası qoyuldu.

Bəş min hektara yaxın ərazidə yeraltı suvarma şəbəkələrinin qurulması, yeni artezian quyularının qazılması və kəhrizlərin bərpa olunması bir vaxtlar baxımsızlıq, şəraitizlik ucbatından ilan mələyən səhralıqlara çevrilmiş torpaqları cana gətirdi. Vaxtilə soranlıqdan cədar-cədar olmuş "özü" torpaqlar bol bəhrəsi ilə qaytarıldı minnətdarlıq borcunu.

Ardı 3-cü səh.

Azərbaycan-Türkiyə müttəfiqliyi yeni mərhələyə yüksəlir

İlham ƏLİYEV: "Bizim birliyimiz əbədidir və təbii ki, biz öz gələcəyimizi bu möhkəm təməl üzərində qururuq"

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Azərbaycana son səfəri iki ölkə arasındakı münasibətlərə və məlum həqiqətlərə yeni işıq saldı. Bakıda keçirilən görüşlərdən, aparılan danışıqlardan, verilən mesajlardan və imzalanan sənədlərdən bir daha aydın oldu ki, iki qardaş dövlət arasındakı əlaqələrin dünyada doğrudan da analoqu yoxdur.

Dünya miqyasında bir-birinə ən yaxın olan ölkələr

Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin məğzində hər iki dövlətin xalqlarının eyni soy-kökə, vahid mənşəyə və tarixə, eləcə də gələcəklə bağlı oxşar inkişaf strategiyasına malik olması kimi mühüm amillər dayanır. Elə bu səbəblər, xüsusən də milli və dini ortaq məsələsi Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra iki ölkə arasında yeni müstəvidə formalaşan əlaqələrin nüvəsini təşkil etmişdir.

Ardı 2-ci səh.

İxrac sifarişçilərinin əsas artım səbəbi də məhz budur

Otən il ölkəmiz üçün iqtisadi və sosial sahələrdə əldə edilən nailiyyətlərlə yadda qaldı. Dövlətin qarşıya qoyduğu bütün iqtisadi vəzifələr uğurla icra edildi. Sözsüz ki, bu nailiyyətlərin qazanılmasında aparılan islahatlar mühüm rol oynadı. Xüsusilə qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalının və ixracının artması bunun məntiqi nəticəsidir.

Keçən ilin yanvar-dekabr aylarında qeyri-neft sektoru üzrə 1 milyard 954 milyon dollar dəyərdə məhsul ixrac olunmuşdur. Bu isə 2018-ci ilə müqayisədə 15,7 faiz artım deməkdir. Hesabat dövründə Rusiyaya 11,5, Türkiyəyə 16,5, İsveçrəyə 32,2, Gürcüstana 27,8, Ukraynaya 24,6 faiz məhsul satışı artmışdır.

Otən il ixrac edilən qeyri-neft məhsullarının sırasında pomidor (189,3 milyon dollar-

Azərbaycan məhsulları xarici bazarda keyfiyyətinə görə alınır

İrqi birinci sırada qərarlaşıb. Siyahıda qızıl (sikkə kəsilməsində istifadə olunmayan, digər emal edilməmiş formalarda) 172,4 milyon dollarlıqla ikinci, qabığı təmizlənməmiş meşə fındığı 124,2 milyon dollarlıqla üçüncü olub. 2019-cu ildə həmçinin pambıq məhsulları, xurma, elektrik enerjisi, ilkin formalı polipropilen, metanol (metil spirti),

xüsusi kütləsi 0,94-dən az olan ilkin formalı polietilen, emal olunmamış aşqarlanmamış alüminium də qeyri-neft ixracında önə çıxmışdır. Ümumiyyətlə, 2019-cu ildə meyvə-tərəvəz ixracının dəyəri 605,8 milyon, plastmas və onlardan hazırlanan məmulatlar - 179,4 milyon, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar - 128 mil-

yon, pambıq lifi - 124 milyon, kimya sənayesi məhsulları - 102,9 milyon, elektrik enerjisi - 76,8 milyon, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar - 57,6 milyon, pambıq ipiyi - 30,2 milyon, şəkər - 26,9 milyon, alkoqolsuz içkilər - 23,7 milyon dollar təşkil etmişdir.

Ardı 2-ci səh.

Referendum keçirmək qərarı Paşinyana nifrəti artırır

Ermənistandakı ağır sosial-iqtisadi və siyasi vəziyyət etirazların səngiməsinə imkan vermir

Nikol Paşinyanın hakimiyyəti ələ keçirməsindən təxminən 2 il ötməsinə baxmayaraq, baş nazir ne qədər çətin vəziyyətə düşsə də, neinki ölkə ictimaiyyətinin, hətta yaxın tərəfdarlarının da ümidlərini doğrulda bilmir. Hökumət başçısının vaxtilə verdiyi vədlər söz olaraq qalır, cəmiyyətdə siyasi ab-havayı sabitləşdirmək, milli iqtisadiyyatı irəli aparmaq üçün ölkədə elə bir təsirli tədbir görülür. Paşinyan indiki halda boşboğazlıqdan o tərəfə keçmir, xalq isə davam edən siyasi kateklizm-ləri müşahidə etmək məcburiyyətində qalır.

Bunlara paralel olaraq son günlərdə Ermənistanda Paşinyanla Konstitusiyaya Məhkəməsinin sədri Hrayr Tovmasyan arasında yaranan qarşıdurma artıq daha gərgin mərhələsinə çatmışdır. Xatırladaq ki, bir neçə həftə bundan əvvəl uzunmüddətli mübarizədən sonra Ermənistan parlamentinin təcili iclasında Konstitusiyaya Məhkəməsinin sədri və üzvlərinin istefasına dair referendum keçiriləcəyi barədə qanun layihəsi təsdiq edilmişdi.

Aprelin 5-də keçiriləcək referendumda ekrəs siyasi qüvvələr iştirak etmək istəmədikləri elan etdikləri halda Paşinyan geri çəkilmək niyyətində deyil.

"Joxovurd" qəzeti yazır ki, vəziyyət hər an dəyişə bilər. Məsələ bundadır ki, Paşinyanın xalqı yenidən hərəkətə gətirib kortebii şəkildə öz iradəsinə itaət etdirməsi ehtimalı azdır.

Ardı 3-cü səh.

Azərbaycan-Türkiyə müttəfiqliyi yeni mərhələyə yüksəlir

İlham ƏLİYEV: “Bizim birliyimiz əbədidir və təbii ki, biz öz gələcəyimizi bu möhkəm təməl üzərində qururuq”

Əvvəli 1-ci səh.

Münasibətlərin inkişafında, global əhəmiyyət daşıyan məsələlərlə bağlı qərarların qəbulunda hər iki dövlət, ilk növbədə, məhz bu amillərə istinad edib. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan və Türkiyə dünya miqyasında bir-birinə ən yaxın olan ölkələrdir.

Təməlinde qırılmaz dostluq və qarşılıqlı təlləri dayanan Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri bu gün həm də strateji önəm daşıyır. Tarixdə nadir hallarda görünən bu cür yaxınlıq hər iki ölkəyə etimad və firavanlıq verir və bu münasibətlər xoş və dar günlərdə daimi xarakter daşıyır. Azərbaycan və Türkiyə bütün sahələrdə uğurlu əməkdaşlıq edirlər. Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın səfəri zamanı imzalanmış sənədlər, aparılan danışıqlar isə bir daha iki ölkə arasında olan sıx birliyi nümayiş etdirdi.

**Əlaqələrə töhfə verən
Yüksək Səviyyəli Strateji
Əməkdaşlıq Şurası**

Türkiyə Prezidentinin səfərində əsas məqsədlərdən biri Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının VIII iclasında iştirak etmək idi. Xatırladaq ki, Azərbaycan-Türkiyə Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurası mövdu əlaqələrin bütün sahələrdə daha da dərinləşdirilməsi, iki ölkənin maraqlarına uyğun regional və beynəlxalq məsələlərdə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi məqsədilə 2010-cu il sentyabrın 15-də İstanbul şəhərində imzalanmış Birgə Bəyannaməyə əsasən yaradılıb. Şuranın müntəzəm keçirilməsi iclasları iki ölkə arasında bütün sahələrdə əlaqələrin daha da genişlənməsinə və dərinləşməsinə öz töhfəsini verir. İndiyədək İzmir, Qəbələ, Ankara və Bakıda keçirilmiş iclaslarda bütün sahələrdə əlaqələrə nəzər yetirilib və bir çox sahələrdə əməkdaşlığa dair mühüm sənədlər imzalanıb.

Azərbaycan-Türkiyə Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının VIII iclasında iki dövlət arasında bir sıra

önəmli məsələlər müzakirə edildi. Aparılan müzakirələrdə və əldə olunan razılaşmalar göstərdi ki, iki dövlət arasında əlaqələr strateji xarakter daşıyır və dostluq-qarşılıqlı münasibətləri üzərində qurulub. Prezident İlham Əliyev mətbuata bəyanatında bu barədə deyib: “*Hər bir görüşdən sonra Türkiyə-Azərbaycan əlaqələrinə yeni təkan verilir və bu əlaqələr bu gün ən yüksək zirvədədir. Bu gün keçirilmiş Azərbaycan-Türkiyə Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının VIII toplantısı bir daha onu göstərdi ki, bizim fikirlərimiz bütün məsələlərdə birdir, niyyətimiz, amallımız da birdir. Bu da ondan ibarətdir ki, Türkiyə-Azərbaycan dostluq-qarşılıqlı əlaqələri bundan sonra da uğurla inkişaf etsin və bütün sahələri əhatə etsin.*”

**Qarsdan Naxçıvana
dəmir yolu xətti**

Ötən 16 ildə həm Azərbaycan, həm də Türkiyə çox böyük inkişaf yolu keçib. Təbii ki, bu inkişaf həm də iki ölkənin münasibətlərində özünü göstərir. Bu 16 ildə məhz Azərbaycanın təşəbbüsləri sayəsində Türkiyə ilə enerji sahəsində əməkdaşlıq dərinləşib, o cümlədən iki türk dövləti Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum kimi demir tellərlə bir-birinə daha sıx bağlanıb. Bunlardan başqa, ideya təşəbbüsü yəndə Azərbaycanın məxsus olan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti bu birliyin daha möhtəşəm görüntüsünü yaradır. Birgə əməkdaşlıq və təşəbbüs ilə inşa edilən və XXI əsrin layihəsi adlandırılan “Cənub qaz dəhlizi”nin əsas hissəsi olan Trans-Anadol (TANAP) qaz boru kəməri layihəsinin reallaşması da Türkiyə və Azərbaycan arasında səmimi dostluq və faydalı tərəfdaşlığın növbəti nümunəsidir. Bu layihələr iki ölkənin regional qüvvəsinə artıraraq global mövqelərini möhkəmləndirməyə xidmət edir. Bu kəmərlər Azərbaycanla Türkiyə arasında sosial, iqtisadi və digər sahələrdə indiyədək mövcud olan qarşılıqlı münasibətlərinə əlavə dəstəkdir. Bütün bu layihələrin gerçəkləşməsində Azərbaycanın bu bölgədə keçirdiyi müstəqil siyasət

və Prezident İlham Əliyevin möhkəm iradəsi mühüm rol oynayıb.

Lakin görünən odur ki, Azərbaycan və Türkiyə bununla kifayətlənmək fikrində deyillər. Belə ki, Bakıda imzalanan sənədlərdən biri məhz iki dövlət arasında yeni dəmir yolu xəttinin çəkilişi barədədir. “Azərbaycan Respublikasının Hökuməti və Türkiyə Respublikasının Hökuməti arasında Qars-İğdir-Aralıq-Dilucu-Sədarək-Naxçıvan-Culfa dəmir yolu xətti layihəsi ilə bağlı Anlaşma Memorandumu” hələlik bu istiqamətdə ilk addımdır. Bu sənədlərdə tərəflər Türkiyədən Naxçıvana yeni dəmir yolu xəttinin çəkilişi ilə bağlı ümumi razılıqlarını ifadə ediblər. Təbii ki, belə bir istək varsa, deməli, hökumət reallaşacaq. Çünki hər iki dövlət əlaqələrinin daha da genişlənməsi üçün daim yüksək siyasət iradə nümayiş etdirir. Bu dəmir yolu xətti layihəsinin həyata keçirilməsi Naxçıvanın ixrac imkanlarını artıracaq və bölgəni mühüm tranzit mərkəzinə çevirəcək.

Başqa bir mühüm saziş vizasız səyahət müddətinin uzadılmasıdır. İndiyə qədər iki ölkə vətəndaşları qarşılıqlı olaraq 30 günə qədər turist kimi vizasız səyahət edə bilərdilər. İmzalanan yeni sazişlə bu müddət 90 günə qədər artırılıb.

Azərbaycan və Türkiyə bütün sahələrdə uğurlu əməkdaşlıq edirlər. Rəcəb Tayyib Ərdoğanın səfəri zamanı imzalanmış sənədlər, aparılan danışıqlar bir daha iki ölkə arasında olan sıx birliyi nümayiş etdirdi. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, bizim birliyimiz əbədidir və təbii ki, biz öz gələcəyimizi bu möhkəm təməl üzərində qururuq.

Bu gün Azərbaycanla Türkiyəni yalnız ortaqlıq millət dəyərləri birləşdirmir. İki türk dövlətinin həm də onları maraqlandıran xidmət edən ortaqlıqlar və bütün beynəlxalq platformalarda hər bir məsələyə dair ortaq mövqenin olması birləşdirir. Bu isə onu göstərir ki, Azərbaycan-Türkiyə strateji müttəfiqliyi bütün sahələrdə uğurlu və inamla davam etdirilir.

**Rəşad CƏFƏRLİ,
“Azərbaycan”**

GUAM-a üzv ölkələr arasında əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunub

Kiyevdə GUAM-ın Milli Əlaqələndiricilər Şurasının 52-ci iclasında quruma üzv ölkələr arasında iqtisadi əlaqələrin gücləndirilməsi qərara alınıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda GUAM çərçivəsində siyasi, iqtisadi əməkdaşlığın perspektivləri, beynəlxalq təşkilatlarda birgə fəaliyyətin gücləndirilməsi müzakirə olub.

Tədbirdə iştirak edən Azərbaycan Xarici İşlər nazirinin müavini Mahmud Məmmədov qeyd edib ki, bu il Azərbaycanın quruma sədrliyi dövründə əsasən infrastruktur, neft, enerji layihələrinin həyata keçirilməsi istiqamətində bir sıra sənədlərə baxılacaq.

Iclasda vurğulanıb ki, quruma üzv ölkələr beynəlxalq təşkilatlarda koordinasiya işini daha da təkmilləşdirməlidir.

Azərbaycan məhsulları xarici bazarda keyfiyyətinə görə alınır

İxrac sifarişlərinin əsas artım səbəbi də məhz budur

Əvvəli 1-ci səh.

2018-ci ildə müqayisədə 2019-cu ildə pambıq lifinin ixracı 54, alkoqollu və andan hazırlanan məmulatların ixracı 51, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin ixracı 46, kimya sənayesi məhsullarının ixracı 32, pambıq ipliyinin ixracı 27, elektrik enerjisi ixracı 17, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların ixracı 14, şəkər ixracı 8, meyvə-tərəvəzin ixracı 8 faiz artmışdır.

İndi Azərbaycan dünyaya kosmik məhsul və ya xidmət ixrac edən azsaylı ölkələrdəndir. Ötən ilin yanvar-dekabr aylarında “Azarkosmos” ASC tərəfindən dünyanın 27 ölkəsinə xidmət (peyk telekommunikasiya xidmətləri və optik peyk xidmətləri) ixrac edilmişdir. ASC-nin bu növ xidmətlərdə əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin 88 faizinə bərabər olmuşdur. “Azarkosmos” təkcə ötən ilin dekabr ayında 22 ölkəyə 2,9

milyon dollar dəyərində xidmət göstərmişdir.

Ötən il habelə Azexport.az portalına 595,7 milyon dollar dəyərində ixrac sifarişi daxil olmuşdur ki, bu da 2018-ci ildə müqayisədə 15,9 faiz artım deməkdir. Təkcə dekabr ayında portala daxil olan ixrac sifarişlərinin dəyəri 63,4 milyon dollar olmuşdur ki, bu da 2018-ci ilə nisbətən 80,6 faiz çoxdur. Həmin ay portala ən çox ixrac sifarişi fındıq ləpəsi, yumurta, tütün, şərab, tikinti materialları, qənaət məhsulları, kosmetik vasitə, mebel dəsti, soğan və s. mallar üzrə olmuşdur. Ümumilikdə 2017-2019-cu illərdə Azexport.az portalına dünyanın 141 ölkəsindən daxil olan ixrac sifarişlərinin dəyəri 1 milyard 584,8 milyon dollar təşkil etmişdir.

**Rüstəm KAMAL,
“Azərbaycan”**

Dövlət işgüzar insanlara hər zaman dəstək olur

Əlağa Əsədov Laçın rayonunun Dambulaq kəndindəndir. Dağlıq Qarabağ müharibəsi başlayandan onun da həyatı əzab-əziyyət içində keçib. Ermənilər Laçına hücum edəndə digər oğullar kimi, o da silaha sarılıaraq düşməne qarşı aparılan döyüşlərdə iştirak edib, bir dəfə yaralanıb. Xostəxanada müalicə olunduqdan sonra yenidən döyüşlərə atılıb. 1988-ci ildən 1994-cü ilədək Laçın, Tərtər və Ağdərə uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib, Ağdərənin Mehman kəndində mühəsirəyə düşüb. Lakin mühəsirəni yarmaqla özünü və əsgər yoldaşlarını xilas edib.

Laçın rayonu ərazisində döyüşlərin şiddətli gedişini gören Əlağa Əsədov həyat yoldaşını və 4 övladını Ağdərəyə - qohumlarının yanına aparıb. Ancaq çox çəkməyib ki, azğılaşmış düşmən Laçını işğal etdikdən sonra Ağdərəyə hücum edib. Vəziyyət ağır olduğundan Əlağa məcbur qalıb ailəsini Bərdəyə gətirib. Aşağıda əldə olunduqdan sonra isə silahlı yerə qoyaraq ailəsinin yanına qayıdıb. Beləcə iki dəfə qaçqınlıq həyatı yaşayan Əlağa Əsədov dinc həyata başlayıb. İndi 64 yaşlı Əlağanın Goranboy rayonunun Qaraçınar kəndində hər bir şəraiti olan evi var. Həm işgüzar, həm də ailənin övladları ilə birlikdə Əlağa Əsədov gənci gündüzə qataraq ailəsinin ehtiyaclarını ödəyir.

Söhbət zamanı dedi ki, “Laçının Dambulaq kəndində məktəb direktoru idim. Halal zəhmətlə kənddə ikimətbəli ev tikdirmişdik. Həyətimizdə hər cür meyvə ağacı vardı. Böyük təsərrüfat da yaratmışdıq. Mal-heyvan, toyuq-cü-cə saxlayırdıq. Heç nədən kəndə qayıtmırdıq. Allah düşməne lənət eləsin. Nə idi bizim günahımız ki, səfəli kəndimizdən, neçə illərin əziyyəti ilə hasilə gətirdiyimiz evimizdən didərgin düşdük”.

Əlağa Əsədov dövlətin dəstəyi ilə bu gün də ailəsinə gün-güzəran qurub. Ölkə rəhbəri İlham Əliyevin yoxsulluğun azaldılması istiqamətində həyata keçirdiyi islahatları ürəkdan bəyənən və onu dəstəkləyən Əlağa deyir ki, indiki ölkədə işləyən adam üçün istənilən şərait var: “Elə özümlə buna misal çəkə bilərim. Eşitdim ki, dövlət başçısının tapşırı

rığına əsasən Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən icra olunan özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində işsiz və işaxtaran vətəndaşlara mal və materialların verilməsinə başlanılıb. Çox sevindim. Nazirliyin rayon şöbəsinə ərizə ilə müraciət etdim. Çox çəkmədi ki, mənə 20 baş keçi verdilər. İndi onların artırılması ilə məşğulam. Keçiləri saxlamaq üçün tövlə tikmişəm. Sağlıq olsun, yaxın bir neçə ildə onların sayını 50 başa çatdırmaq fikrindəyəm.

Bundan başqa, həyətdə çoxlu toyuq-cü-cə də saxlayırıq”.

Qeyd edək ki, ölkənin hər yerində olduğu kimi, Goranboy rayonunda da məskunlaşan məcburi köçkünlər dövlətin diqqət və qayğısı ilə əhatə olunmuşlar. Onlardan 179 nəfəri özünüməşğulluq proqramına cəlb edilmişdir.

**Sabir ƏLİYEV,
“Azərbaycan”**

Əvvəlki 1-ci səh.

Bu gün artıq 62 min hektar ekinə yararlı torpaqlardan istifadə olunur və muxtar respublika özünü ərzaqla tam təmin edə bilər. Əvvəllər əhalinin gündəlik tələbatını qismən də olsa ödəyə bilmək əsas şərt idisə, bu gün həmin məhsulların rəqabət qabiliyyətini artırmaqla ixracına nail olunur. Artıq ölkə bazarlarında yetərincə tələbat yaranan yerli məhsullarımız müxtəlif Avropa və Şərq ölkələrinə ixrac edilir, iqtisadi əlaqələr genişləndirilir. İxrac potensialının artırılması, investisiya imkanlarının genişləndirilməsi, potensial tərəfdaşların tapılması muxtar respublikada sahibkarlıq mühitinin formalaşmasına xidmət edən, düzgün qurulmuş dövlət-sahibkar münasibətlərinin uğurlarıdır. Muxtar respublikada mikrosahibkarlığın, ailə təsərrüfatlarının inkişafına stimül verilməsi əhalinin özünü-məşğullüğünün təmin edilməsi, keyfiyyətli, ekoloji sağlam yerli ərzaq məhsullarının istehsal çeşidliliyinə və kəmiyyət artımına nail olmağa xidmət edir. Bu siyasət həm də onu tələq edir ki, böyük iqtisadi uğurlara gedən yol mikroçatışmazlıq sayılan əldə düzgün iqtisadi idarəetmədən, səmərəli iqtisadi təmərküzləşmədən başlanar. Nəticədə bu gün diyarımızda 1000-dən çox kiçik və böyük ailə təsərrüfatı fəaliyyət göstərir. Vaxtilə iqtisadi asılılıqdan çökməkdə olan diyar da xidmətli tələbatın yerli istehsal hesabına ödənilməsi, ərzaq təhlükəsizliyinin aradan qaldırılması istiqamətində indiki keyfi uğurlar qazanılıb.

Bir vaxtlar enerji böhranı nəticəsində muxtar respublikanın həyat ritmi tamamilə pozulmuş, gündüzlü qarantlıq zülmətə dönmüşdü. Qonşu ölkələrdən enerji naql olunsa da, ən mühüm strateji obyektlər belə normal fəaliyyət göstərə bilmirdi. Belə bir şəraitə isə təbii ki, heç bir iqtisadi inkişafdan söz gedə bilməzdi. Enerji təhlükəsizliyinin Naxçıvan kimi geostrateji bir məkən üçün nə dərəcədə prioritet məsələ olduğunu siyasi uzaqgörənliklə döşünən muxtar respublika rəhbərinin bu istiqamətdə çoxillik gərgin fəaliyyətinin nəticəsidir ki, hazırda Naxçıvanda generasiya gücü 220 meqavattadır. Həqiqətən də, inanılmazdır ki, heç bir daxili enerji resursu olmayan Naxçıvan bu gün enerji ixracatçısına çevrilib. Alternativ enerji mənbələrindən istifadəyə görə dünyada nümunə sayılan muxtar respublika Ordubad Su Elektrik Stansiyası istifadəyə verildikdən sonra öz enerji tələbatını 100 faiz bərpaulunan enerji hesabına ödəyəcəkdir. Mənfur ermənilər tərəfindən blokadaya alındığına görə illərdir mavi yanacaq üzünə həsrət qalan bu diyarın 2005-ci ildən etibarən təbii qaza olan tələbatı da ödənilir. Sevindirici haldır ki, çox çətin rəyləyə malik olan ən ucqar dağ kəndlərinin sakinləri də daxil olmaqla, bu gün 90 minə yaxın abonent mavi yanacaq təmin olunur.

Tarixən aqrar profilili məkən kimi qəbul edilən muxtar respublika yeni istehsal sahələri yaradılmaqla sənaye diyarına çevrilib. Bu gün artıq burada 383 növdə məhsul istehsal olunur, 350 növdə məhsul olan tələbat yerli istehsal hesabına ödənilir. Kənd təsərrüfatı və xidmət sahələrində müasir texnologiyalar əsaslanan yeni istehsal və xidmət müəssisələrinin fəaliyyəti başlanıb, aqrar sənayenin inkişafının dəstəklənməsi istehsalçıların xarici bazarlara çıxış imkanlarını artırıb. Sənayeləşmə prosesi geniş vüsət almış, rəqabətə-davamlı və ixracçıyönü məhsullar istehsal edən yeni müəssisələr yaradılmış, yerli istehsalda çeşidliliyə və keyfiyyətliliyə nail olunması xarici ticarət əlaqələrinin genişlənməsinə müsbət təsir göstərmişdir. Xatırladaq ki, bu gün muxtar respublikada ümumi daxili məhsul istehsalında özəl bölmənin xüsusi çəkisi artaraq 88 faizə ötdü. 2019-cu ilin sonlarında ilk dəfə olaraq muxtar respublikada sənaye məhsullarının istehsal həcmi 1 milyard manatı ötərək xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi yarım milyard dollara yaxınlaşmış.

1995-ci ilə müqayisədə ümumi daxili məhsul istehsalı 64,9 dəfə, sənaye məhsulunun ümumi həcmi 111,1 dəfə, əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər 337,6 dəfə, kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 13,2 dəfə, xarici ticarət dövriyyəsi 26,2 dəfə, əhalinin gəlirləri 59,9 dəfə, bir işçiyə hesablanmış orta aylıq əməkhaqqı 30,5 dəfə artmışdır. 1995-ci ildən 2019-cu ilin sonuna 97 min 443 iş yeri yaradılmışdır.

Bəş milyon manat vəsait hesabına yaradılacaq Şərur Sənaye Məhəlləsi, həmçinin Xalça fabriki kimi yeni prioritet istehsal sahələri muxtar respublikanın iqtisadi və sosial məsələlərinin həllinə, bütövlükdə onun perspektiv inkişafına mühüm təsir göstərəcəkdir. Həyata keçiriləcək düşünülmüş iqtisadi strategiya muxtar respublikanın özünəməxsus inkişaf yoluna görə daha da fərqlənməsinə səbəb olacaqdır.

Ötən dövrdə Naxçıvanda ixrac potensialının artırılması istiqamətində qazanılan uğurlar, ixrac hesabına son 10 ildə xarici ticarət dövriyyəsinin də müsbət saldonun yaranması cari ilin muxtar respublikada "İxrac illi" elan olunması ilə nəticələnib. Bu, diyarımızda yeni ixrac imkanlarının yaranmasına, sahibkarların sağlam rəqabət mühitini hesabına da fəaliyyətləri daha da genişləndirmələrini səbəb olacaqdır. Investisiya və innovasiya calbediciliyinin uğurlu nəticəsidir

Siyasi sadiqlik əzmi

Davamlı tərəqqi, möhkəm sabitlik və yüksək rifah yolu ilə inamlı addımlayan Naxçıvan yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyur

ki, muxtar respublika ölkəmizin iqtisadi regionlarının investisiya reytingində 2017 və 2018-ci illərdə ardıcıl olaraq liderlik edib. Bir sözlə, Naxçıvan Muxtar Respublikasında ordu, birləşmə və hissələr üçün nümunəvi xidmət şəraitinin yaradılması, güclü maddi-texniki təminat, dövlət-xalq ordu birliyi hərbi qulluqçuların döyüş əzmini daha da artırıb. 2017-ci il 18 Oktyabr - Dövlət Müstəqilliyi Günündə Naxçıvanda ilk milli hərbi hissənin yaradılmasınının 25-ci ildönümü münasibətilə keçirilən möhtəşəm hərbi parad, ötən il Azərbaycan və Türkiyənin silahlı qüvvələrinin "Sarısilah qaradaşlıq - 2019" birgə döyüş taktiki təlimləri ordumuzun qüdrətini bir daha nümayiş etdirdi. Nəhayət, müzəffər ordumuz "Uğurlu Naxçıvan əməliyyatı" kimi tarixə düşmüş Günüt zəfərinə imza atdı, öz döyüş qabiliyyətini ərəzidəki hakim yüksəkliklərdə etibarlı müdafiə sistemini qurmaqla təsdiqlədi.

Döğmə diyarımızda əldə olunan hər tərəfli inkişafda mühüm rol oynayan başlıca amillərdən biri də burada sabitliyin, əmin-amanlığın, dövlətin və vətəndaşların qanuni mənafətlərinin hüquqazidd əməllərdən qorunması, Naxçıvanın təhlükəsiz, nişan-intizamli, cinayətsiz regiona çevrilməsidir. Təkcə cinayətkarlığın dinamikaşına nəzər yetirdinə 2018-ci ilə müqayisədə 2,5 dəfə azalmanın müşahidə olunması buna əyani sübutdur.

Qazanılan uğurlar Naxçıvanın beynəlxalq aləmdə etibarlı tərəfdaş çevrilməsində də mühüm rol oynayıb. Tarixi Böyük İpək yolu üzərində yerləşən bu məkən ölkəmizin, ümumilikdə isə Şərqi əsas tranzit qovşağı kimi bu gün də öz dəyərini qoruyub saxlayır. Ötən il Naxçıvan Muxtar Respublikası və Türkiyə arasında önəmli strateji əhəmiyyətə malik "Dostluq dəhlizi" adlı yeni hava dəhlizinin açılması, bu günlərdə isə Türkiyənin Qars şəhəri ilə Naxçıvan arasında dəmiryol nəqliyyat xəttinin və İqdir-Naxçıvan qaz kəmərinin çəkilməsi ilə bağlı razılaşma əldə edilməsi bu məkənin blokadadan tamamilə xilas olması deməkdir.

Saymaqla bitməyən bu uğurlar Naxçıvanın əsrin dördüdəbiri kimi tarixi mərhələyə sığmayacaq, dünya siyasi tarixinə blokadadan inkişaf modeli kimi həkk olunan siyasi mənzərəsinin yalnız müəyyən konturları, başlıca aspektlərini, bu möhtəşəm uğurlar Heydər Əliyev siyasətinə sadıqlığı, bu ideyaların davamlı gerçəkləşdirilməsi prinsipinə əsaslanır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasiif Talibov qəbul edərkən Naxçıvan Muxtar Respublikasının hər tərəfli inkişafını belə qiymətləndirmişdir: "Şadam ki, Naxçıvanda bütün istiqamətlər üzrə işlər yaxşı gedir. Əminəm ki, bu dinamika gələcək illərdə təmin ediləcək. Əminəm ki, muxtar respublika əhalisinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması, respublika qarşısında duran bütün vəzifələrin icrası üçün bütün qüvvələr səfərbər ediləcək və 2020-ci il də Naxçıvan üçün uğurlu olacaqdır".

Bu tarixi görüş həm də ölkədə idarəetmə sahəsində ciddi islahatların aparıldığı, bu sahədəki mövcud nöqsanlara qarşı sət mübarizə tədbirlərinin görüldüyü bir vaxtda muxtar respublika rəhbərinin çoxillik siyasi fəaliyyətinin ölkə rəhbəri qarşısındakı uğurlu hesabı idi.

lel olaraq müdafiə qüdrətini də artırmağı günün aktuallığına çevirib. Ümummilli Diderimizin ordu quruculuğu siyasətinin davamlı olaraq Naxçıvan Muxtar Respublikasında ordu, birləşmə və hissələr üçün nümunəvi xidmət şəraitinin yaradılması, güclü maddi-texniki təminat, dövlət-xalq ordu birliyi hərbi qulluqçuların döyüş əzmini daha da artırıb. 2017-ci il 18 Oktyabr - Dövlət Müstəqilliyi Günündə Naxçıvanda ilk milli hərbi hissənin yaradılmasınının 25-ci ildönümü münasibətilə keçirilən möhtəşəm hərbi parad, ötən il Azərbaycan və Türkiyənin silahlı qüvvələrinin "Sarısilah qaradaşlıq - 2019" birgə döyüş taktiki təlimləri ordumuzun qüdrətini bir daha nümayiş etdirdi. Nəhayət, müzəffər ordumuz "Uğurlu Naxçıvan əməliyyatı" kimi tarixə düşmüş Günüt zəfərinə imza atdı, öz döyüş qabiliyyətini ərəzidəki hakim yüksəkliklərdə etibarlı müdafiə sistemini qurmaqla təsdiqlədi.

Döğmə diyarımızda əldə olunan hər tərəfli inkişafda mühüm rol oynayan başlıca amillərdən biri də burada sabitliyin, əmin-amanlığın, dövlətin və vətəndaşların qanuni mənafətlərinin hüquqazidd əməllərdən qorunması, Naxçıvanın təhlükəsiz, nişan-intizamli, cinayətsiz regiona çevrilməsidir. Təkcə cinayətkarlığın dinamikaşına nəzər yetirdinə 2018-ci ilə müqayisədə 2,5 dəfə azalmanın müşahidə olunması buna əyani sübutdur.

Qazanılan uğurlar Naxçıvanın beynəlxalq aləmdə etibarlı tərəfdaş çevrilməsində də mühüm rol oynayıb. Tarixi Böyük İpək yolu üzərində yerləşən bu məkən ölkəmizin, ümumilikdə isə Şərqi əsas tranzit qovşağı kimi bu gün də öz dəyərini qoruyub saxlayır. Ötən il Naxçıvan Muxtar Respublikası və Türkiyə arasında önəmli strateji əhəmiyyətə malik "Dostluq dəhlizi" adlı yeni hava dəhlizinin açılması, bu günlərdə isə Türkiyənin Qars şəhəri ilə Naxçıvan arasında dəmiryol nəqliyyat xəttinin və İqdir-Naxçıvan qaz kəmərinin çəkilməsi ilə bağlı razılaşma əldə edilməsi bu məkənin blokadadan tamamilə xilas olması deməkdir.

Saymaqla bitməyən bu uğurlar Naxçıvanın əsrin dördüdəbiri kimi tarixi mərhələyə sığmayacaq, dünya siyasi tarixinə blokadadan inkişaf modeli kimi həkk olunan siyasi mənzərəsinin yalnız müəyyən konturları, başlıca aspektlərini, bu möhtəşəm uğurlar Heydər Əliyev siyasətinə sadıqlığı, bu ideyaların davamlı gerçəkləşdirilməsi prinsipinə əsaslanır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasiif Talibov qəbul edərkən Naxçıvan Muxtar Respublikasının hər tərəfli inkişafını belə qiymətləndirmişdir: "Şadam ki, Naxçıvanda bütün istiqamətlər üzrə işlər yaxşı gedir. Əminəm ki, bu dinamika gələcək illərdə təmin ediləcək. Əminəm ki, muxtar respublika əhalisinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması, respublika qarşısında duran bütün vəzifələrin icrası üçün bütün qüvvələr səfərbər ediləcək və 2020-ci il də Naxçıvan üçün uğurlu olacaqdır".

Bu tarixi görüş həm də ölkədə idarəetmə sahəsində ciddi islahatların aparıldığı, bu sahədəki mövcud nöqsanlara qarşı sət mübarizə tədbirlərinin görüldüyü bir vaxtda muxtar respublika rəhbərinin çoxillik siyasi fəaliyyətinin ölkə rəhbəri qarşısındakı uğurlu hesabı idi.

Yeni siyasi mərhələ, qətiyyətli başlanğıc

Vasif Talibov altıncı çağırış Naxçıvan Ali Məclisinin birinci sessiyası

sında çıxış edərək Muxtar Respublikanı daha böyük uğurlara aparacaq yeni inkişaf mərhələsinin əsas istiqamətlərini diqqətə çatdırmışdır: "Biz qarşıdakı dövrdə də Ulu Öndərin yoluna sadiq qalaraq Naxçıvan Muxtar Respublikasının inkişafını təmin etməli, əhalinin yaşayış səviyyəsini daha da yaxşılaşdırmalı, yeni istehsal sahələri və bunlarla bərabər, iş yerləri yaratmalı, sosial sahələrin inkişafına diqqət artırmalıyıq. Bütcdə vəsaitlərinin qanunauyğun və səmərəli istifadəsinə nəzərət daha da gücləndirilməli, vergi və rüsumların vaxtında ödənilməsi təmin edilməli, etibarlı maliyyə nəzarət sistemi formalaşdırılmalıdır. Həmçinin muxtar respublika əhalisinin maliyyə resurslarına çıxış imkanları asanlaşdırılmalı, real sektorun inkişafına yönəldirilən kredit növlərinə üstünlük verilməli, verilmiş kreditlərin təminatı üzrə istifadəsinə və vaxtında qaytarılmasına nəzərət olunmalıdır. 2020-ci ilin muxtar respublikada "İxrac illi" elan edilməsi qarşısında mühüm vəzifələr qoyur. Ona görə də iqtisadi inkişafın prioritet istiqaməti kimi muxtar respublikanın xarici ölkələrlə qarşılıqlı ticarət əlaqələri daha da genişləndirilməli, xüsusilə də idxalın həcmi azaldılması və ixrac potensialının gücləndirilməsi istiqamətində əsaslı işlər görülməlidir. Mövcud istehsal sahələrinin genişləndirilməsi və ixracçıyönümlü istehsal müəssisələrinin yaradılması davam etdirilməli, sünü qiymət artımının qarşısı alınmalıdır".

Həmin çıxışda ərzaq təhlükəsizliyi, sığorta işinin təkmilləşdirilməsi, təbii təhlükə müdafiəsi, ekologiya qorunması və yaşlıların artırılması, elm və təhsilin inkişafı, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi və məşğulluğunun təmin olunması, informasiya-məlumatlandırma, təbliğat kimi başlıca hədəflərə bağlı mühüm tapşırıqlar verilməmişdir. Ümumilikdə muxtar respublikanın davamlı inkişafı üçün mühüm fəaliyyət konsepsiyası irəli sürülmüşdür.

Naxçıvanı sevərək dünyaya sevdirmək məramı

Əvvəlki 1-ci səh.

Naxçıvan... Nuh Peyğəmbərin həyat izləri qədr qədim və müqəddəs, Əshabi-Kəhf ilahi sirlə-möcüzəli, Haçdağ ucalığı, Möminə Xatın sevgi-əhtiramı, Atabəylər ehtisamı bu gün yurdun son onilliklərdə Ana Vətəndən təcrüd edilərsə də, inkişaf, tərəqqi yolu ilə dönmədən irəliləməsi dünyaya "Naxçıvan möcüzəsi" təəssüratını bəxş edir. Politoloqlar, ictimai-siyasi xadimlər bu möcüzənin sirlərini çözməyə çalışırlar. Əslində isə, elə bu möcüzənin qeyri-adilliyi də sadə reallığındadır. Bu sirr, möcüzə bir vaxtlar Ümummilli Lider Heydər Əliyevin də qeyd etdiyi kimi, xalqa və doğma torpağa olan, Vətəninə, vətəndaşına, yurduna-yurddaşına olan məhəbbətdir. Naxçıvanı sevərək dünyaya sevdirmək məramıdır.

Bu sevginin qarşılığını, qiymətini isə naxçıvanlılar budəfəki seçkilərdə də yenidən öz səsi, öz rəyi ilə bildirirdilər. Bu, muxtar respublika rəhbərinin və sakinlərinin Ümummilli Lider Heydər Əliyev ideyalarına sadiq sadiqlik əzmini bir daha nümayiş etdirirdi. Bu, heç də əsaslıqla qazanılmayan, hər kəsə nəsil olmayən el məhəbbətidir...

Mehriban SULTAN, "Şərq qapısı" qəzetinin baş redaktoru

Xəzərlə Adriatik dənizi birləşir

Prezident İlham Əliyevin qlobal miqyaslı təşəbbüsü ilə reallığa çevrilən əsrin layihəsi - "Cənub qaz dəhlizi" bu ilin sonunda tam olaraq fəaliyyətə başlayacaq

Əvvəlki 1-ci səh.

Prezident onu da vurğuladı ki, Azərbaycan özü və qonşuları üçün enerji təhlükəsizliyini təmin edən ölkədir. Enerji resurslarının şaxələndirilməsi ən vacib məsələlərdən biridir. Burada, əlbəttə, mənbələrin şaxələndirilməsi ən vacib məsələdir: "Bizim nümunəmizdə isə mənbələrin və marşrutların şaxələndirilməsindən söhbət gedir. Həmçinin düşünürəm ki, bizim uğurumuzun əsas səbəblərindən biri maraqların balansdır - hasilatçılar, tranzit ölkələr və istehlakçılar arasındakı balans. Əminəm ki, aramızdakı bu müsbət əməkdaşlıq formatı davam edəcək".

"Cənub qaz dəhlizi" Avropa İttifaqı üçün nailiyyətdir

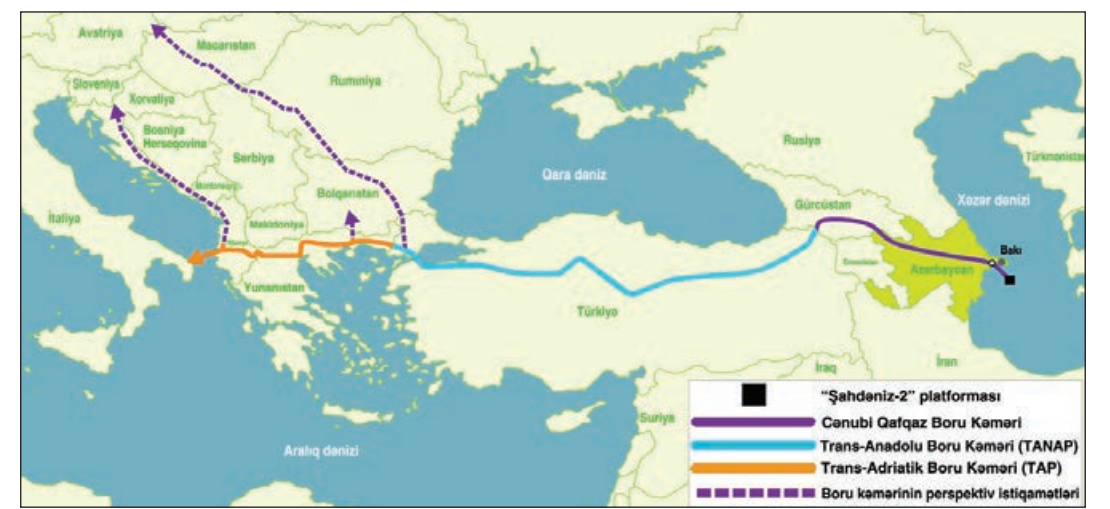
Azərbaycanın neft-qaz ehtiyatlarının hasilatı və ixracı sahəsində görülən işləri xatırladan cənab İlham Əliyev Azərbaycanın etibarlı tranzit ölkəyə çevrildiyini, neftdən gələn gəlirlərin ölkənin inkişafına xərcləndiyini, İndiyə qədər bir çox infrastruktur layihələrin icra edildiyini və bu istiqamətdə işlərin davam etdiyini söylədi.

Məşvərat Şurasının son illərdə söylərin gücləndirilməsinə və "Cənub qaz dəhlizi"nin reallaşmasına mühüm töhfə verdiyini vurğulayan dövlət başçısı bildirdi ki, layihəyə üzv ölkələrin tərkibi ümumi məqsədləri birləşdirir. Prezident layihənin keçildiyi tarixi yola nəzər salaraq dedi ki, bu layihə əsasında əməkdaşlığın nadir formatı yaradılıb. Bu layihə Azərbaycanın təşəbbüsü olub və qonşular tərəfindən dəstəklənib.

Avropa Komissiyasının nümayəndəsi Klaus-Dieter Borxardt isə "Cənub qaz dəhlizi"nin Avropa İttifaqı üçün nailiyyət olduğunu deyərək bu layihənin Avropanın enerji təhlükəsizliyini gücləndirdiyini söylədi: "Avropa İttifaqı üçün əlbəttə ki, bu layihə həyatı əhəmiyyət kəsb edir. Çünki bu, bizim enerji təhlükəsizliyimizi gücləndirir, həmçinin bizim şaxələndirmə strategiyamızın bir hissəsidir, yeni mənbədir və eləcə də daha mühüm olan Avropa bazarına yeni marşrutdur. Burada mənbə bütün bu illər ərzində bu layihələrə göstərdiyi idarəçiliyə və rəhbərliyə görə Prezident Əliyevə və onun hökumətinə təşəkkürümü bildirmək istərdim".

Bu layihə ABŞ-Azərbaycan əməkdaşlığının zirvəsidir

Prezident İlham Əliyev fevralın 26-da ABŞ Dövlət katibinin enerji diplomatiyası üzrə

Rəşad BAXŞƏLİYEV, "Azərbaycan"

Referendum keçirmək qərarı Paşinyana nifrəti artırır

Ermənistandakı ağır sosial-iqtisadi və siyasi vəziyyət etirazların səngiməsinə imkan vermir

Əvvəlki 1-ci səh.

Ölkə vətəndaşları aprel referendumunun real problemləri ilə əlaqəli olmadıqları artıq başa düşürlər. Buna görə də onların könüllü olaraq seçki məntəqələrinə gedib Nikolun xeyrinə səs verəcəyi ilə də inandırıcı görünür. Bildirilir ki, sosial proqramların icrasına diqqətli yanaşma problemləri bir tərəfə ataraq ayarın müddətində antikonstitusiyaya layihəsi üçün kampaniya aparacağına məni yanaşırlar. Çünki kampaniyaya sərf olunacaq vəsait ne Paşinyanın, ne də onun ətrafının deyil, sadə ermənilərin hesabına ödəniləcək. Kampaniyada şəxsən iştirak edəcək Paşinyanın həll olunmamış məsələlərlə bağlı adı vətəndaşların çoxsaylı suallarını dinləyib onlara yəni şirin vədlər verəcək.

"Lrağir" saytına açıqlamasında hüquq müdafiəçisi Vahan İshanyan deyib ki, Paşinyanın referendumdan qalib çıxsa, Ermənistan qanununun aliliyi yox olacaqdır. Ölkə məhkəmələrini öz təsiri altına salacaq Nikol bununla da ermənilərin zəliflərinə start vermiş olacaqdır.

Vurğulanır ki, əhali iki ildir baş nazirın yalanlarını eşitməkdən yorulub. Sərgətsiz Paşinyanın "fəaliyyətinin" nəticəsidir ki, bu gün Ermənistan iqtisadiyyatı iflic olub, ölkəyə investisiya yatıran seçki məntəqələrinə gedib Nikolun xeyrinə səs verəcəyi ilə də inandırıcı görünür. Bildirilir ki, sosial-iqtisadi problemlərin yaxın gələcəkdə aradan qaldırılması ümid verici deyil. Vurğulanır ki, ölkədə qanunlara uyğun tədbirlər görülmür. Problemlərin həlli yalnız ölkəni tərkd etməkdir. Ermənistan iqtisadiyyatının yaxşılaşması reallaşmayan arzudur. Hökumətin məşğulluq və pensiyaların artırılması ilə bağlı verdiyi vədlər yalandır. Ölkəni idarə edən əhalinin gəlirlərini artırmaq istəmir. Ermənistan hökuməti erməni xalqını səfalətə məhkum edir. Ölkədə iqtisadiyyatın inkişafı real deyil.

İşğalçı ölkənin ordu quruculuğu prosesində yaşanan problemlərin miqyası da davamlı surətdə genişlənməkdədir. Həm döyüş, həm də qeyri-döyüş şəraitində həyatını itirən erməni hərbiçilərinin sayı durmadan artır. Hərbi qulluqçular arasında yoxluculuğu xəstəliklərinin tüğyan etdiyi bir vaxtda növbəti hadisə baş verib. Belə ki, Ermənistanında sosial şəbəkələrdə yayılan məlumatlara görə, Qafanda yerləşən hərbi hissələrdən birində xidmət edən hərbi qulluqçu İqor Sarkisyan koronavirusa yoluxduğunu xəbər verilməsinə baxmayaraq, bu, onun valideynlərindən və itti-maiyyətdən gizlədilib. Hərbi qulluqçu təcrid edilərək karantinə alınıb. Onun ailə üzvləri ilə əlaqə saxlamasına da icazə verilmir.

Bütün bunlar xalqın böyük narazılığına yol açır və bir daha Ermənistanda gərgin vəziyyətin davam edəcəyini aydın şəkildə göstərir.

Eiçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

Azərbaycan Ordusu genişmiqyaslı komanda-qərargah təlimlərinə başlayır

Qoşunların 2020-ci tədris ilinin hazırlıq planına uyğun olaraq martın 2-də Azərbaycan Ordusu genişmiqyaslı komanda-qərargah təlimlərinə başlayır.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi altında keçiriləcək təlimlər informasiya texnologiyalarının geniş tətbiqi, həmçinin heyətlərin, vaxt göstəriciləri və qəbul edilən qərarların icrası planlarının yoxlanılmasının müvafiq idarəetmə orqanları ilə dəqiqləşdirilməsi ilə ərazi, xəritə və ərazinin maketi üzərində icra olunacaq.

Təlimlərin hər bir mərhələsində döyüşə hazırlıqın yüksəldilməsi nəzərə alınmaqla, qoşunların vaxtında və hər tərəfli, o cümlədən informasiya təminatının həyata keçirilməsi ilə qoşunların və silahların ən müasir idarəetmə üsullarının tətbiqi planlaşdırılaraq vəziyyətinin ən vacib məsələləri diqqətlə nəzərdən keçiriləcək. Təlimlər martın 6-dək davam edəcək.

Azərbaycanın Mədəniyyət naziri Mədəni Marşrutlar üzrə Avropa İnstitutunun direktoru ilə görüşüb

Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev "Azərbaycanın mədəni marşrutlar potensialı" mövzusunda respublika müşavirəsində iştirak məqsədilə ölkəmizə təşrif buyuraraq Avropa Şurası Demokratiya üzrə Baş Direktorunun Avropa Şurasının Mədəni Marşrutları üzrə İnkışafı üzrə Katibliyinin rəhbəri, Mədəni Marşrutlar üzrə Avropa İnstitutunun direktoru Stefano Dominioni ilə görüşüb.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə Avropa Şurasının Mədəni Marşrutları layihəsində Azərbaycanın təmsil olunmasının beynəlxalq aləmdə mədəni əlaqələrin daha da genişləndirilməsinə, eyni zamanda layihəyə qoşulan digər ölkələrlə mədəni marşrutlar sahəsində yeni təcrübələrin əldə olunmasına gətirib çıxartmasından danışılıb.

Nazir Əbülfəs Qarayev Azərbaycanın 2011-ci ildən Avropa Şurasının mədəni marşrutları şəbəkəsinin ayrılmaz bir hissəsinin olduğunu vurğulayaraq bildirib ki, ölkə-

miz bu illər ərzində 5 beynəlxalq marşrutla qoşulmuş, qoşulduqları ildən bəri mədəni marşrutlar şəbəkəsində fəal iştirak etməklə təşkilatın fəaliyyətinə öz töhfəsini vermişdir. O bildirib ki, keçirilən müşavirə ölkəmizin mədəni marşrutlar sahəsində

ixtisaslaşdığını, o cümlədən beynəlxalq mədəni marşrutlarda təmsilini genişləndirməklə yeni təcrübələrə yiyələnməli və əldə olunan nəticələri bölüşərək sahə üzrə qabaqcıl ölkələrdən birinə çevrilmə potensialının mövcudluğunu üzə çıxartdı.

Mədəni Marşrutlar üzrə Avropa İnstitutunun direktoru Stefano Dominioni "Azərbaycanın mədəni marşrutlar potensialı" mövzusunda respublika müşavirəsinin keçirilməsinin böyük əhəmiyyəti ni vurğulayaraq, nazirə səmimi qəbulu görə təşəkkürünü

bildirib. Həmçinin keçirilən müşavirənin Avropa Mədəni Marşrutları layihəsinə qoşulmuş digər ölkələr üçün xüsusi model olacağını vurğulayıb. Digər ölkələrdə mədəni marşrutlar sahəsində keçiriləcək təlimlərdə ölkəmizin fəal iştirakı və regionlarda bu cür təlimlərin təşkili yeni mədəni marşrutların yaradılması üçün müxtəlif, yeni təcrübələrin öyrənilməsinə təkan verəcəyini bildirib. Qeyd edib ki, müşavirədə müzakirə olunan mövzular Azərbaycanın Avropa Şurasının Mədəni Marşrutları layihəsində təmsilinin daha da genişləndirilməsinə, eyni zamanda, qazanılmış təcrübəsini paylaşmaqla Avropa mədəni marşrutları şəbəkəsinə özünəməxsus töhfəsini verəcəkdir.

Görüşdə Azərbaycanın yeni mədəni marşrutlar üzrə təmsil olunması ilə bağlı aparılan işlər haqqında, həmçinin ölkəmizdə yeni yerli mədəni marşrutların yaradılması və sertifikatlaşdırılması ilə əlaqədar gələcək addımlar barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Xocalı soyqırımının ildönümü ilə əlaqədar Vyanada aksiya keçirilib

Avstriyada fəaliyyət göstərən Avstriya-Azərbaycan Mədəniyyət və İş Adamları Dərnəyi (Azer-DER) fevralın 29-da Vyana şəhərinin mərkəzində yerləşən və piyadaların gür hərəkət etdiyi Ştefensplats meydanında Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ilə əlaqədar kütləvi aksiya keçirib.

Küçədə qurulan çadırdə Xocalı soyqırımını və ümumiyyətlə, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə gerçəklikləri əks etdirən müxtəlif dillərdə kitablar, broşürlər və digər informasiya materialları nümayiş etdirilib. İştirakçılar arasında "Xocalıya ədalət!" yazılmış böyük ölçülü şüarla meydanadan keçən insanların diqqətinə aksiyaya yönəldiblər, eləcə də Heydər Əliyev Fondu tərəfindən hazırlanmış infor-

masiya materiallarını və almanca hazırlanmış vərəqələri yerli sakinlər arasında yayıblar.

Dərnəyin fəalları aksiyaya maraqlı göstərən insanlarla söhbət edərək Er-

mənistanın işğalçı siyasəti nəticəsində bir milyondan artıq azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətində yaşamağa məcbur olmaları, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi

kökləri, Azərbaycanın münaqişənin sülh yolu ilə həll olunmasında göstərdiyi səylər barədə danışılıb. Onlar Xocalı faciəsinin tarixi ilə maraqlanan Vyana sakinlərinə informasiya vərəqələri ilə yanaşı, matemin rəmzi olaraq qəribəfillər paylayıblar.

Tədbirin sonunda təşkilatın rəhbəri Yadım Günəş çıxış edərək Azərbaycan xalqının tarixində ən qanlı səhifələrdən biri olan Xocalı soyqırımının Ermənistan silahlı birləşmələri tərəfindən törədildiyini, dünya ictimaiyyətinin bu faciəyə obyektiv hüquqi qiymət verməli olduğunu bildirdi.

Sonra Xocalı faciəsi barədə bəyanat səsləndirilib. Bəyanatda soyqırım haqqında məlumat verilib, indiyədək dünyanın bir sıra ölkələri tərəfindən Xocalı soyqırımının tanındığı qeyd edilib. Bəyanatın yekununda Avstriya parlamenti Xocalı soyqırımı ilə bağlı öz mövqeyini bildirməyə və bu bəşəri cinayəti pisləməyə çağırılıb.

AZƏRTAC

ABŞ Konqresinin üzvü Pit Olson Xocalı faciəsinin ildönümü ilə bağlı bəyanat verir

ABŞ Konqresində Texas ştatını təmsil edən respublikaçı Pit Olson Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ilə bağlı bəyanat verir.

Bəyanatda 1992-ci il fevralın 26-da Xocalıda faciəvi şəkildə qətlə yetirilmiş azərbaycanlıların xatirəsi yad olunub. Həmçinin o dəhşətli gecədə 613 azərbaycanlının Ermənistan və keçmiş sovet ordusunun motoatıcı alayının qüvvələri tərəfindən vəhşicəsinə qətlə yetirildiyi, günahsız qadın, uşaq və yaşlıların 22 saat ərzində qəddarcasına qətləmə məruz qaldıqları əks olunub.

Konqres üzvü 28 ildir bu dəhşətli faciə ilə qovrulmuş və yaralarını sağaltmağa çalışan Azərbaycanın sürətli inkişaf istiqamətində qəti addımlarla irəlilədiyini qeyd edərək ölkəmizin hazırda ABŞ-ın, eləcə də gərgin geosiyasi regionda yerləşən İsrailin etibarlı dostu və ticarət tərəfdaşı olduğunu vurğulayıb.

P.Olson belə hücum və qəddarlıq aktını pisləyərək ABŞ-ın belə anlarda müttəfiqlərini və dostlarının yanında olmasının vacibliyini vurğulayıb və Xocalıda qətlə yetirilmiş azərbaycanlıların xatirəsini bir daha ehtiramla anıb.

AZƏRTAC

Xocalı soyqırımını Meksika mediasının diqqət mərkəzində

Meksikanın ən çox oxunan ingilisdilli "Pulse News Mexico" qəzetində jurnalist Tereza Marqolis Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ilə bağlı "Soyqırımın anarkən" sərlövnhəli məqaləsi dərc olunub.

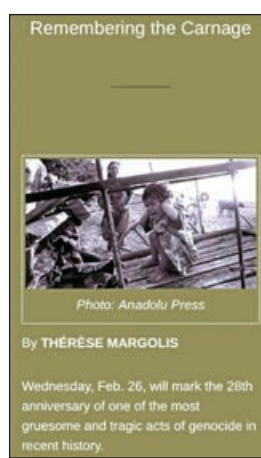
Məqalədə fevralın 26-da müasir tarixin ən dəhşətli və ən faciəvi soyqırımlarından birinin 28-ci ildönümünün qeyd olunduğu bildirilir. Müasir tarix kitablarında bu soyqırım haqqında kifayət qədər məlumat olmasa da, bütün bir şəhərin amansızcasına yer üzündən silinməsinin Azərbaycan xalqının yaddaşında əbədi qalacağı qeyd edilir. Müəllif bezi soyqırımların dünya ictimaiyyəti tərəfindən tanınmaq istəyində baxmayaraq, digər tərəfinin layiq olduğu qəddər işıqlandırılmadığını təəssüf hissilə qeyd edir və həmin soyqırımlardan birinin 1992-ci ildə Xocalıda baş verdiyini oxucuların diqqətinə çatdırır.

Məqalədə, həmçinin Meksikanın dünyada Xo-

calı soyqırımını tanıyan ölkələr sırasında olduğunu qeyd olunur. 28 il bundan əvvəl erməni hərbi birləşmələrinin Azərbaycan ərazisini işğal etdiyi və bütün bir şəhərin yerlə yeksan olduğunu diqqətə çatdırılır. Eyni zamanda, Xocalı soyqırımı barədə etraflı məlumatlar təqdim olunur. Erməni işğalçıları tərəfindən zülmə məruz qalan silahsız insanlardan beşlərinin xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirildiyi qeyd edilir.

Məqalədə habelə beynəlxalq ictimaiyyətin Xocalı soyqırımını qınayan bəyanatlar yaydığı, "Human Rights Watch" kimi beynəlxalq insan hüquqları müdafiəsi təşkilatları tərəfindən pisləndiyi və BMT Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən qətnamələrin qəbul edildiyi qeyd olunur.

Müəllif dünya ictimaiyyətinin qısa müddət ərzində Xocalı dəhşətərini pislədiyinə baxmayaraq, indi bu soyqırımına lazımi diqqət yetirilmədiyini təəssüf

hissilə qeyd edir. Xocalı əhəlisinə qarşı törədilən cinayətləri bütün bəşəriyyətə qarşı cinayət adlandırmaq müəllif ermənilərin niyyətinin Xocalı və onun əhəlisini yer üzündən silmək olduğunu qeyd edir. Bildirilir ki, Azərbaycanın Meksikadakı səfirliyi tərəfindən hər il Xocalı şəhidlərinin xatirəsinə anım mərasiminin təşkil edilməsinə baxmayaraq, yerli mətbuat və insan hüquqları

qruları tərəfindən bu məsələyə daha böyük diqqət ayrılmalıdır.

Məqalədə dünya ictimaiyyətinə səslənən müəllif yazıb: "Xocalıda törədilən vəhşiliklərə görə Ermənistanın məsuliyyətə cəlb olunması üçün dünya ictimaiyyəti öz qəti mövqeyini bildirməlidir. Yalnız bundan sonra Ermənistanla Azərbaycan arasındakı mövcud münaqişə həllini tapa bilər".

Azərbaycanın 20 faiz ərazisinin hələ də Ermənistanın işğalı altında olduğunu qeyd edən müəllif işğal nəticəsində bir milyondan çox insanın qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşdüyünü oxucuların diqqətinə çatdırır. Qeyd olunmalıdır ki, Meksikanın "El Arsenal" və "El Mundo Para Ti" xəbər portallarında da jurnalist Sofia Salinasın Xocalı soyqırımı ilə bağlı geniş məqalələri dərc olunub.

AZƏRTAC

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının, digər qurumların rəhbərlərinin və onların müavinlərinin 2020-ci ilin mart ayında şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəli

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları, digər qurumlar	Qəbul günü	Qəbulun keçirildiyi və əhatə etdiyi şəhər, rayonlar
Fikrət Məmmədov Ədliyyə naziri	05	Şirvan, Hacıqabul, Saatlı
Mikayıl Cabbarov İqtisadiyyat naziri	06	Qazax
Niyazi Səfərov İqtisadiyyat nazirinin müavini	06	Tovuz
Sahib Məmmədov İqtisadiyyat nazirinin müavini	06	Samux
Ramin Quluzadə Naqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar naziri	06	Biləsuvar, Neftçala
Əli Abdullayev Naqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar nazirinin birinci müavini	06	Salyan
Namiq Əsgərov Baş prokurorun müavini	06	Neftçala, Cəlilabad
Vilayət Zahirov Ədliyyə nazirinin müavini	06	Yevlax, Ağdaş, Goranboy
Şahin Yusifov Ali Məhkəmənin Cinayət Kollegiyasının sədri	06	Kürdəmir
Mübariz Qurbanlı Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri	10	Saatlı
Gündüz İsmayilov Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini	10	İmişli
Ramil Yusifov "Azəriq" ASC-nin sədrinin müavini	10	Ağdam, Ağcabədi
Əhməd Əhmədov Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin sədri	11	Göygöl
Rafiq Aslanov Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin sədrinin müavini	11	Samux
Zakir Quliyev Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin sədrinin müavini	11	Goranboy
Arzu Rəhimov Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi	12	Bərdə, Yevlax, Tərtər, Zərdab
Mayıl Şahverdiyev Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti rəisinin müavini	12	Ağdaş, Ucar, Göyçay
Ramiz Rzayev Ali Məhkəmənin sədri	13	Şəmkir
Muxtar Babayev Ekologiya və Təbii Sərvətlər naziri	13	Xaçmaz, Quba, Şabran
Firdovsi Əliyev Ekologiya və Təbii Sərvətlər nazirinin müavini	13	Qusar
Rauf Hacıyev Ekologiya və Təbii Sərvətlər nazirinin müavini	13	Xızı, Siyəzən
Pərviz Şahbazov Energetika naziri	13	Masallı
Samir Vəliyev Energetika nazirinin müavini	13	Ağsu
Elmur Soltanov Energetika nazirinin müavini	13	İsmayilli
Azad Rəhimov Gəncilər və İdman naziri	13	Şirvan, Hacıqabul
İsmayıl İsmayilov Gəncilər və İdman nazirinin müavini	13	Sabirabad, Saatlı
İntiqam Babayev Gəncilər və İdman nazirinin müavini	13	Neftçala, Salyan
Kamaləddin Heydərov Fövqəladə Hallar naziri	13	Bərdə
Orucəli Hacıyev Fövqəladə Hallar nazirinin müavini	13	Ağcabədi
Rəhim Lətifov Fövqəladə Hallar nazirinin müavini	13	Tərtər
Əbülfəs Qarayev Mədəniyyət naziri	13	Siyəzən, Şabran
Vaqif Əliyev Mədəniyyət nazirinin birinci müavini	13	Quba, Qusar
Rafiq Bayramov Mədəniyyət nazirinin müavini	13	Xaçmaz
Oqtay Şirəliyev Səhiyyə naziri	13	Göygöl, Daşkəsən
Elsevər Ağayev Səhiyyə nazirinin müavini	13	Şəmkir
Rahim Əliyev Səhiyyə nazirinin müavini	13	Samux
Ceyhun Bayramov Təhsil naziri	13	Ağdam, Füzuli
Rüstəm Usubov Baş prokurorun birinci müavini	13	Tərtər, Şəmkir
Ceyhun Həsənov Ədliyyə nazirinin müavini	13	Quba, Qusar, Xaçmaz
Aynur Sofiyeva Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini	13	Sabirabad, Saatlı, Hacıqabul
Vüqar Əhmədov "Azəriq" ASC-nin sədri	13	Neftçala
Ruslan Əliyev ARDNŞ-nin "Azəriqaz" İB-nin baş direktoru	13	Salyan
Ramil İsgəndərov ARDNŞ-nin "Azəriqaz" İB-nin baş direktorunun müavini	13	Neftçala
Cahid Hüseynov ARDNŞ-nin "Azəriqaz" İB-nin baş direktorunun müavini	13	İmişli
Qorxmaz Hüseynov "Azərsu" ASC-nin sədri	16	Füzuli, Cocuq Mərcanlı (Cəbrayıl)
Səyyad Salahlı Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin birinci müavini	17	Qobustan
Mələykə Abbaszadə Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri	17	Yevlax, Mingəçevir, Ağdaş
Bəhram Xəlilov Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurası sədrinin müavini	17	Goranboy, Naftalan
Teyyub Cabbarov "Azərsu" ASC-nin sədrinin birinci müavini	17	Beyləqan, Xocavənd
Səyavuş Heydərov Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini	18	Beyləqan
Ətibar Məmmədov "Azərsu" ASC-nin sədrinin müavini	18	İmişli
Sahib Məmmədov Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri	19	Yevlax, Ucar
Əvaz Qocayev Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyəti sədrinin müavini	19	Zərdab
Zakir Qaralov Baş prokuror	27	Hacıqabul, Kürdəmir
Sahib Babayev Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri	27	Goranboy
Anar Kərimov Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi nazirinin müavini	27	Yevlax
Vüsal Nəsirli Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi nazirinin müavini	27	Naftalan, Xocalı
İnam Kərimov Kənd Təsərrüfatı naziri	27	Ağsu, İsmayilli
İlah Quliyev Kənd Təsərrüfatı nazirinin müavini	27	Göyçay, Ağdaş
Elçin Zeynalov Kənd Təsərrüfatı nazirinin müavini	27	Qobustan, Şamaxı
Səfər Mehdiyev Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri	27	Göyçay, Ucar, Ağdaş
İsmayıl Hüseynov Dövlət Gömrük Komitəsi sədrinin birinci müavini	27	Kürdəmir
Əsgər Abdullayev Dövlət Gömrük Komitəsi sədrinin müavini	27	Zərdab
Röşən Rzayev Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri	27	Ağdam
Fuad Hüseynov Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini	27	Tərtər
Sabir Əhmədov Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini	27	Bərdə
Firudin Qurbanov Təhsil nazirinin müavini	31	Tərtər, Ağcabədi

Qeyd: Vətəndaşların qaldırdıqları məsələlər qəbulu keçirən təşkilatların səlahiyyətlərinə aid olmalıdır.

REGIONLAR

"Azərbaycan Respublikası Regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrası çəhbə bölgəsi olan Tərtər rayonunda sahibkarlığın inkişafına, yeni iş yerlərinin açılmasına, əhalinin rifah halının daha da yaxşılaşmasına öz müsbət təsirini göstərməkdədir.

Məqsəd qabaqcıl mövqeyi qoruyub saxlamaqdır

Dövlət proqramının arxasında qalan bir il rayon iqtisadiyyatının yüksəlişində mühüm inkişaf mərhələsi kimi artıq tarixə çevrilmişdir. Keçən il təsərrüfat, tikinti, abadlıq-quruculuq işləri uğurla davam etdirilmiş, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalında böyük nailiyyətlər qazanılmışdır.

2019-cu ildə rayonda "Dövlət rəmzləri" muzeyi, Olimpiya İdman Kompleksi, Xalça istehsalı emalatxanası, Su-Kanal İdarəsinin inzibati binası inşa edilmiş, mövcud yol infrastrukturunu əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırılmışdır.

Aqrar rayon olan Tərtərdə keçən il kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı 7,5, sənaye məhsullarının istehsalı 7,2, informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi 14,6, nəqliyyat xidmətlərinin həcmi 2,9 faiz artmışdır. Rayonda bütün maliyyə mənbələri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş investisiyaların həcmi 21,9 milyon manat təşkil etmiş, onun 91,2 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf olunmuşdur.

Əsas kapitala yönəldilmiş investisiyaların 1,6 milyon manatı rayonun yerli sahibkarları tərəfindən iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinə xərclənmişdir. Nəticə etibarilə rayon üzrə orta aylıq əməkhaqqı 2018-ci ilə nisbətən 26,3 faiz artaraq 340,8 manat təşkil etmişdir. İl ərzində 907-si daimi olmaqla 1796 yeni iş yerləri açılmışdır.

Prezident İlham Əliyevin kənd təsərrüfatında ənənəvi sahələri inkişaf etdirmək sahəsində tapşırıq və tövsiyələrinə əməl edən Tərtər fermerləri keçən il kənd təsərrüfatı bitkilərinin əkin sahəsini əvvəlki ilə müqayisədə 744 hektar artırıblar. Bu addım rayonun təsərrüfatlarında əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatında ciddi problemlərin mövcud olduğu bir şəraitdə atılmışdır.

Məlumdur ki, Sərsəng su anbarının uzun illərdən bəri Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalı altında qalması rayonda su qıtlığı yaradır. Bu səbəbdən dövlət Tərtər kəndlisinin su problemini həll etmək üçün zəruri tədbirlər görür, ərazidə subartezian quyularının qazılması üçün hər

il büdcədən böyük həcmdə vəsait ayırır. Nəticədə keçən il rayonda 10,908 hektar sahədən 42,352 ton taxıl biçilmiş, hər hektarın məhsuldarlığı 38,8 sentnerə çatmışdır. Strateji məhsul olan pambıqçılığın inkişafına da böyük önəm verilir. Son illər bu sahədə məqsədyönlü şəkildə həyata keçirilən kompleks təşkilat-təsərrüfat tədbirləri Tərtər ölkənin pambıqçılıq rayonları arasında ön mövqeyə çıxarmış, burada təcürbə məktəbi yarandırmasını təmin etmişdir.

Pambıqçılıq mövsümünün yekunları və 2020-ci ildə görülməli işlərlə bağlı keçirilən respublika müşavirəsində Prezident İlham Əliyev Tərtər pambıqçılığının əməyini yüksək qiymətləndirərək demişdir: "Mən bir daha demək istəyirəm ki, Tərtərdə pambıqçılıqda əldə edilmiş təcürbə öyrənilməlidir. Doğrudan da çox böyük işlər görülmüşdür, özü də nəzərə alınmalıdır ki, bu, düşünmənlə üz-üzə yerləşən rayondur və tərtərlilər həmisi öz qəhrəmanlıqlarını, Vətə-

nə bağlılıqlarını göstərmişlər... Belə ağır vəziyyətdə işləmək və yüksək nəticələr əldə etmək doğrudan da yüksək qiymətə layiqdir".

Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, rayon üzrə keçən il 3,427 hektarda pambıq ekilmiş, emal müəssisələrinə 11,936 ton məhsul təhvil verilmiş, orta məhsuldarlığı 34,8 sentnerə çatmışdır. Bu, ölkənin pambıq ekən rayonları arasında ən yüksək nəticə olmuşdur.

Aqrar sektorun digər sahələrində qazanılan göstə-

ricilər də yüksəkdir. Tərtər istehsal etdiyi keyfiyyətli günəbaxan tumu ilə məşhurdur. Ölkədə ən çox günəbaxan ekən və istehsal edən rayon da Tərtərdir. Keçən il rayonun təsərrüfatlarında 2481,6 hektar sahədən 6,584 ton günəbaxan dəni toplanmışdır. Bundan əlavə, keçən il 18,693 ton şəkər çuğunduru, 4,515 ton kartof, 15,741 ton tərəvəz, 1,063 ton qarğıdalı, 10,530 ton meyvə, 3,111 ton ət, 22,441 ton süd, 106,5 ton yun və digər kənd təsərrüfatı məhsulları istehsal olunmuşdur.

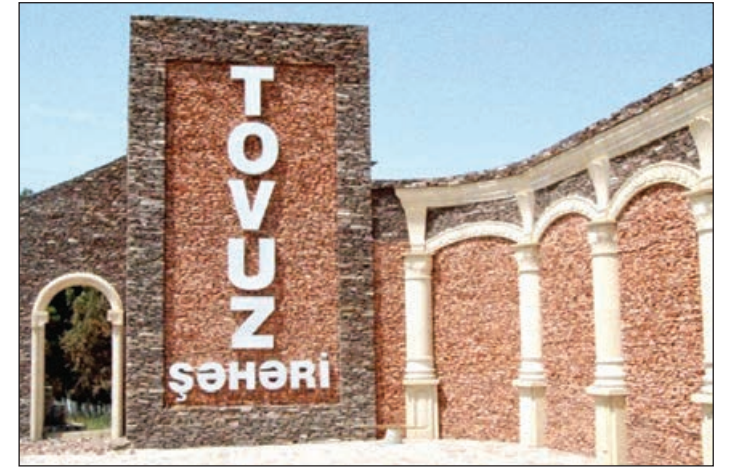
Keçən il həmçinin 18,3 ton yüksəkkeyfiyyətli barma tədarük edilmişdir ki, bu da əvvəlki ilə müqayisədə 79,1 faiz çoxdur. Son dörd ildə rayonda barma istehsalı 19,1 dəfə artmışdır.

Halat zəhmətkeş qazandıqı nailiyyətləri artırmağa, qabaqcıl mövqeyini qoruyub saxlamağa çalışan Tərtər kəndlisini indi 2020-ci ilin qağıqları düşündürür. Məqsəd dövlətin davamlı qağığına yeni və sanballı əmək töhfələri ilə cavab verməkdir.

Lazım QULİYEV,
"Azərbaycan"

Tovuz gəl-gəl deyir

Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə qəbul edilən regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət proqramlarının uğurlu icrası Tovuz rayonunun da simasını başdan-başa dəyişmişdir. Son bir neçə ildə rayonda görülən işləri saymaqla qurtaran deyil.

Əhalinin işiq, qaz, su problemləri həll edilmiş, insanların məşğulluğu təmin olunmuşdur. Kənd təsərrüfatının sürətli inkişafına nail olmaq üçün dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlər sakinlərin dolanışığını təmin etmişdir.

Rayon mərkəzinə daxil olanda ilk nəzəri cəlb edən nəhəng qala abidə kompleksidir. Məqsəd rayona qədim qoyan yerli və xarici qonaqlara yaşadıqları rayonun qədimliyini göstərməkdir. Bu maraqlı bizi də rayonun tarixi ilə maraqlandıran sövdü. Öyrəndik ki, Tovuzun ərazisində zəngin tarixi abidələrə rast gəlinməsi qədim tayfa və xalqların nümayəndələrinin yaşadıqları yurd yerlərindən biri olmasına sübutdur. Zəyəmçay hövzəsində tapılmış 300 min il yaşı olan suxurlar, qədim Hunan şəhərinin qalıqları olduğu söylənilən Torpaqqala abidələri, 8-10 min il tarixə malik Köhnəqala və Göytəpə abidələri və digərləri bu qədimliyi təsdiqləyir.

Həmsöhbətimiz rayon icra hakimiyyətinin Tovuz şəhəri üzrə nümayəndəsi Yaxsar İbrahimov oldu. O, son illər rayonda, eləcə də Tovuz şəhərində həyata keçirilən işlərdən danışdı. Qeyd etdi ki, əvvəlki illərdə olduğu kimi, keçən il də şəhərdə abadlıq və quruculuq işləri sürətlə davam etdirildi. Şəhər Heydər Əliyev prospektində, Həzi Aslanov, Şəhriyar, Musa Musayev, Səməd Vurğun, Mərdan Musayev küçələrində və Tovuz şəhər parkında böyük yenidənqurma işləri aparıldı, istirahət parklarında təmir-tikinti işləri görüldü, yol dairələri yaşıllaşdırıldı.

Dövlət başçısının Tovuz şəhərinin içməli su təchizatı-

nın yaxşılaşdırılması ilə bağlı verdiyi sərəncama uyğun olaraq keçən il çəkilmiş yeni xətlər hesabına şəhər əhalisinin içməli suya olan tələbatını tamamilə ödənilmişdir. Tarix diyarşünaslıq, dövlət rəmzləri, aşıq sənəti muzeyləri əsaslı şəkildə təmir edildi. Rayon mərkəzində "ASAN xidmət" Mərkəzinin inzibati binasında tikinti işləri başa çatdırıldı. Şəhər əhalisinin elektrik enerjisinə və mavi yanacaq olan tələbatının ödənilməsi istiqamətində də xeyli iş görülmüşdür. Küçələrin işıqlandırılması ilə bağı şə-

hər əhalisinin müraciətləri həll olunmaq üzrədir. Hazırda bu istiqamətdə işlər davam etdirilir. Bundan başqa, sakinlərin arzu və istəkləri nəzərə alınaraq şəhərdaxili marşrut xətlərinin genişləndirilməsi, veteranlar üçün istirahət evinin yaradılması, yüksək mərtəbəli binaların heyətlərində səliqə-sahman yaradılması, həmçinin bəzi küçələrdə asfalt salınması işlərinin həyata keçirilməsi diqqətdə saxlanılır.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Təhsil müəssisələrinin yenilənməsi diqqət mərkəzindədir

Son illər Qubanın təhsil müəssisələrində yenilənmə prosesi davam edir. Rayonun kəndlərində yeni modul tipli məktəblər yaradılır və şagirdlərin təhsilinin yaxşılaşması istiqamətində xeyli iş görülür.

Hazırda davam edən tədris illi qubalıqlar üçün uğurlu olub. Rayonun Alekseyevka kəndində yeni orta məktəbin tikilib istifadəyə verilməsi bir bayram kimi qeyd edilib. 960 yerlik kənd orta məktəbi təhsilin inkişafı istiqamətində yeni addımdır. Burada şagirdlərin normal şəkildə təhsil alması üçün bütün şərait var. Bu, təhsil müəssisəsinin uğurlarıdır.

Rayon təhsil işçilərinə bu günlərdə daha bir şad xəbər verilib. Belə ki, bir müddət əvvəl Zeki Kərimov adına Birinci Nüdə kənd tam orta məktəbi üçün

nəzərdə tutulmuş yeni tədris ocağının tikintisinə başlanılıb.

Məlumat üçün bildirik ki, bu kənd məktəbində vəziyyət çox pis idi. Divarları uçmaq üzrə olan məktəbdə təhsil almaq çətin idi. Müəllimlər normal şəkildə dərslər keçə bilmirdilər. Hazırda tikinti işləri aparılan 792 şagirdin təhsil alacağı məktəb 3500 kvadratmetr sahəni əhatə edir. Burada 44 sinif otağı, 5 laboratoriya, gənclərin çağırışa qədər hazırlığı ilə məşğul olacağı kabinə var. Burada həmçinin bir neçə kompüter otağı, kitabxana, şagirdlərin sağlamlığını qorumaq üçün idman zalı nəzərdə tutulub. Məktəbdə eyni zamanda 200 nəfərlik yeməkhana tikiləcək. Tədris müəssisəsi 5 korpusdan ibarət olacaq. 396 nəfərlik

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Taxılçılıqda uğur qazanan rayonlardan biri Ağstafadır. Yerli fermerlər hər il yüksək göstəricilərə nail olurlar. Keçən il 10 min hektarda səpin aparılan və sahələrə yüksək aqrotexnika qulluq göstərən taxılçılar gözlədiklərindən də çox məhsul götürmüşlər. Belə ki, 1640 hektar arpa səpin təsərrüfat sahibləri 44214 ton məhsul əldə etməklə hər hektarın məhsuldarlığını 25,7 sentnerə çatdırmışlar. Buğda istehsalı da nəzərdə tutulduğundan çox olmuşdur. Zəmilərdən 26846 ton buğda yığılmışdır.

Hazırda rayonun taxılçılıqda məşğul olan fermerləri cari ilin bol məhsulu üçün zəmin yaradırlar. Keçən ilki göstəricilərdən razı qalan torpaq sahibləri bu ilin məhsulu üçün əkin sahələrini 10 min 275 hektara çatdırmışlar. Əkin sahələrində yaxşı çıxış alındığını deyən fermerlər məhsulu qorumaq üçün zərərvericilərə qarşı mübarizə aparırlar. Suvarmada bir qədər çətinlik olsa da, çalışırlar ki, bu işin də öhdəsindən gəlsinlər.

Rayon Aqrar İnkişaf Mərkəzindən aldığımız məlumata görə, bu il rayonda bol taxıl gözlənilir. Mütəxəssislərin apardıqları monitorinqin nəticələri bunu deməyə imkan verir. Mövcud taxıl sahələrini qorumaq və fermerlərə lazımı dəstək göstərmək üçün mərkəzdə "qaynar xətt" yaradılmışdır. Yaranan hər hansı problem yerində həll edilir.

Ağstafada taxılçılıqda məşğul olan təsərrüfatlardan biri də "Aqroservis" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətidir. Keçən il 1700 hektar sahədə taxıl ekən kollektiv yüksək göstəricilərə nail olduğu üçün bu il əkin sahələrini 2700 hektara çatdırmışdır. 2019-cu ildə hər hektardan orta hesabla 36

Bu il Ağstafada bol taxıl gözlənilir

sentner məhsul götürən taxılçılar hazırda cari ilin bol məhsulu üçün çalışırlar. Əkinde və səpində istifadə olunan bütün texnikalar təsərrüfatın özünə məxsusdur. Saloğlu qəsəbəsində, Ağgöl və Böyükkasik kəndləri ərazilərində yaxşı çıxış alınmışdır.

Səpilən bütün növ toxumlar rayonun özündə istehsal edilir. Hazırda Ağstafada toxumçuluq üzrə bir neçə təsərrüfat fəaliyyət göstərir və həmin təsərrüfatlarda hər il yüksək reproduksiya taxıl toxumu əldə olunur. Belə təsərrüfatlardan biri Adil Nəsibova məxsusdur. Təsərrüfatda hər il 100 hektar sahədə taxıl yetişdirilir. Əkin sahələri əsasən kənd sakinlərinin pay torpaqlarıdır.

İcərəyə götürülmüş bu torpaqlarda hər il yüksək məhsuldarlıq əldə edilir. Söhbət zamanı fermer dedi ki, keçən il hər hektardan 40 sentner taxıl götürmüşdür. Ancaq bu rəqəm onu qane etmir. Deyir ki, bu göstərici daha yüksək ola bilər. Çünki taxıl sahələrini suvarılmasında heç bir problem yaşanmır.

Təsərrüfatda istənilən qədər texnika var. 4 traktor, 2 taxılıbən kombaın, 1 taxıladaşıyan nəqliyyat vasitəsi əkinəndən tutmuş biçinədək bütün işlərin öhdəsindən gəlir.

Rayonda ən çox taxıl ekilən kəndlərdən biri Dağ Kəsəməndir. Keçən il 999 hektar sahədə taxıl yetişdirən kənd sakinləri hər hektardan 28,1 sentner arpa, 35,7 sentner buğda götürmüşlər ki, bu da əvvəlki ilə nisbətən xeyli çoxdur.

Kənd sakinli Nəsib Qədiməliyevin taxılçılıqda zəngin təcürbəsi var. Keçən il 100 hektardan çox sahədə taxıl ekmiş və bol məhsul götürmüşdür. Deyir ki, taxılçılıq gəlirli sahədir. Amma torpağın strukturunu öyrənmək və aqrotexnika tədbirləri vaxtında aparmaq lazımdır. Ən əsas sələ isə bitkinin vegetasiya dövrünü diqqətdə saxlamaqdır. Gərək taxılın gübrasını və suyunu vaxtında verəsin.

S.ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

TURİZM

● Müasir infrastruktur

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrasının birinci ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda demişdir: "Bizim tarixi yerlərimizi, tarixi kəndlərimizi turizm zonasına çevirmək üçün praktiki addımlar atılır. Qış turizminin inkişafı, Şahdağ Xizək Kompleksinin gələcək inkişafı ilə bağlı göstəriş verilmişdir. Onu da bildirməliyəm ki, bu ilin yanvar ayında 2019-cu ilin yanvar ayı ilə müqayisədə turistlərin sayı 18 faiz artıb. Özü də turistlər üçün o qədər də cəlbədiçi olmayan yanvar ayında. Keçən il 11 faiz, ondan əvvəl 4 faiz, ondan əvvəl 24 faiz, ondan əvvəl 22 faiz, ardıcılıqla. İndi ancaq 18 faiz. Ona görə hesab edirik ki, əgər keçən il ölkəmizə 3 milyon 170 min turist gəlmişdisə, bu il daha çox gələcək".

Turistlər Azərbaycana xüsusi maraqla göstərirlər

Ölkəmizdə turizm inkişafına göstərilən dövlət qayğısı bunu belə deməyə tam imkan verir. Çünki turizmin fəaliyyət dairəsinin genişləndirilməsi, yerli və xarici turistlərin asudə vaxtlarının səmərəli təşkili ötən il də diqqət mərkəzində olub. Azərbaycan dövlətinin bu sahəyə qayğısı sayəsində turizm prioritet istiqamətlərdən birinə çevrilib. Mədəni-tarixi irsə və əlverişli təbii şəraitə malik ölkəmizdə turizmin kənd, müalicə-sağlamlıq, ekoloji, mədəni, sosial, kommersiya, idman və s. növləri daha da genişləndirilib. Qəbul edilmiş dövlət proqramları, həyata keçirilən ekotədbirlər bunu şərtləndirən əsas amillərdəndir. Azərbaycan 2002-2005-ci, eləcə də 2010-2014-cü illərdə turizmin inkişafına dair qəbul edilən dövlət proqramları, habelə ölkəyə gələn turistlərin dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrindən sürətli keçidinin təmin olunması və viza sisteminin asanlaşdırılması üçün müvafiq normativ-hüquqi aktların qəbul edilməsi, sürətləndirilmiş elektron vizanın verilməsi müddətinin üç gündən üç saata endirilməsi və s. Regionlarda bütün turizm xidməti obyektlərinin, eləcə də iki-üçüldüzlü və "hostel" tipli yerləşdirmə vasitələrinin tikintisinə investitorlar cəlb

edilib. Xəzər dənizinin Azərbaycana məxsus hissəsindən səmərəli istifadə etmək məqsədilə "Azərbaycan Respublikasında çimərlik turizminin inkişafına dair 2017-2020-ci illər üçün Tədbirlər Planı"na əsasən bu sahədə qarşıya qoyulan məqsədlərə möhkəm zəmin yaradılması, beynəlxalq turizm bazarına inteqrasiyanın əsası qoyulmuş, milli turizm kompleksinin rəqabətə davamlılığı yüksəlmişdir. Son illər müxtəlif profilli dünya standartlarına uyğun müasir turizm obyektlərinin yaradılması, ölkəmizdə keçirilən beynəlxalq görüşlər, dünyanın müxtəlif yerlərində təşkil olunan sərgi və tədbirlər həm də Azərbaycanın dünyada daha geniş tanınmasına xidmət etmişdir. Bu strategiya sayəsində ötən il respublikamıza gələn turistlərin sayında müsbət dinamika müşahidə olunmuşdur. Dövlət Sərhəd Xidmətinin məlumatına görə, 2020-ci ilin yanvar ayında Azərbaycana dünyanın 136 ölkəsindən 226,2 min və ya 2019-cu ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 18,1 faizdən çox əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxslər gəlmişdir. Gələnlərin 30 faizi Rusiya Federasiyası, 28,2 faizi Gürcüstan, 10,6 faizi Türkiyə, 5,8 faizi İran, 3,2 faizi Səudiyyə Ərəbistanı, 2,3 faizi Birləşmiş

Ərəb Əmirlikləri, 2,1 faizi Hindistan, hər birindən 1,8 faiz olmaqla Ukrayna və Küveyt, hər birindən 1,4 faiz olmaqla Qazaxıstan və Pakistan, 1,1 faizi Türkmənistan, 0,9 faizi İraq, hər birindən 0,8 faiz olmaqla Böyük Britaniya və İsrail, 7,7 faizi digər ölkələrin vətəndaşları, 0,1 faizi isə vətəndaşlığı olmayan şəxslər olublar. Gələnlərin 71,1 faizini kişilər, 28,9 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Ölkəmizə 2020-ci ilin yanvar ayında gələnlərin sayında daha çox artım Səudiyyə Ərəbistanı (4,2 dəfə), İsrail (2,6 dəfə), Hindistan (80,2 faiz), Küveyt (73,3 faiz), Bəhreyn (69,8 faiz), Malayziya (62,5 faiz), Çin (54,0 faiz), Macarıstan (42,9 faiz), Belarus (29,5 faiz), Moldova (28,6 faiz), Yaponiya (26,6 faiz), İran (26,4 faiz), Cənubi Koreya (21,7 faiz), Ukrayna (21,1 faiz), Rusiya Federasiyası (20,4 faiz), Qazaxıstan (19,6 faiz) və Pakistan (15,3 faiz) vətəndaşları arasında qeydə alınmışdır.

2020-ci ilin yanvar ayında Körfəz ölkələrindən gələnlərin sayı əvvəlki ilin eyni ayı ilə müqayisədə 21,2 faiz artaraq 34,6 min nəfər, MDB ölkələrindən gələnlərin sayı 20,4 faiz artaraq 80,9 min nəfər, Avropa İttifaqına üzv ölkələrdən gələnlərin sayı isə 1 faiz artaraq 5,9 min nəfər olmuşdur.

Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin 64,1 faizdən çoxu dəmir yolu və avtomobil, 35 faizi hava, 0,9 faizi isə su nəqliyyatından istifadə etməklə ölkəmizə gəlmişlər. Bütün bunlar onu göstərir ki, Azərbaycanda sabitlik var, gələn qonaqlarda mənalı istirahət edəcəklərinə və təhlükəsizliklərinə əminlik var. Bundan başqa, təbii gözəldir, əlverişlidir, dünyada mövcud olan iqlimin 9-u Azərbaycandır. Bu deyilənlərə yüksək çalar qatan həm də xalqımızın qonaqpərvərliyi, zəngin mətbəxi və yerli tarixi abidələridir. Qürurverici haldır ki, UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin sessiyasında Şəki Xan Sarayı Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilib. Qobustan və İçərişəhərdən, Qız qalasından, Şirvanşahlar sarayından sonra bu, ölkəmizin növbəti böyük uğurudur.

Turistlərin Azərbaycana belə maraqla göstərmələri onu deməyə əsas verir ki, görülən işlər, qarşıya qoyulan dövlət proqramlarının icrası və turizmin inkişafına dövlət dəstəyi sayəsində cari ildə də ölkəmizə sayahətə gələnlərin sayı çox olacaq.

Rəhman SALMANLI,
Ağaali MƏMMƏDOV (foto),
"Azərbaycan"

● Statistika

Ötən il ölkəmizə gələnlərin sayında artım olub

Ötən il Azərbaycana gələn turistlərin sayı artıb. Başqa sözlə, 2019-cu ildə dünyanın 193 ölkəsindən Azərbaycana 3 milyon 170,4 min və ya əvvəlki ilə müqayisədə 11,3 faiz çox əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxs gəlib.

Gələnlərin 29,4 faizi Rusiya Federasiyası, 22,9 faizi Gürcüstan, 10 faizi Türkiyə, 8,1 faizi İran, 3,4 faizi Səudiyyə Ərəbistanı, 2,2 faizi Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, 2,1 faizi Hindistan, 1,9 faizi Ukrayna, hər birindən 1,6 faiz olmaqla Türkmənistan və İraq, hər birindən 1,5 faiz olmaqla Qazaxıstan, Pakistan və İsrail, 1,2 faizi Böyük Britaniya, 11 faizi digər ölkələrin vətəndaşları, 0,1 faizi isə vətəndaşlığı olmayan şəxslər olub. Gələnlərin 66,6 faizini kişilər, 33,4 faizini qadınlar təşkil edib.

Daha çox artım Türkmənistan (84,2 faiz), Hindistan (66,8 faiz), Çin (62,4 faiz), Misir (55,6 faiz), Malayziya (54,9 faiz) vətəndaşları arasında qeydə alınıb. MDB ölkələrindən gələnlərin sayı 9,3 faiz artaraq 1141,5 min nəfər olub.

Diqqətçəkən məqamlardan biri də odur ki, ötən il Avropa İttifaqına üzv ölkələrdən gələnlərin sayı 21,3 faiz artaraq 136,5 min nəfər təşkil edib.

Ekspertlərin fikrincə, Aİ (Avropa İttifaqı) ölkələrindən Azərbaycana gələn turistlərin sayının artmasından başlıca səbəbi Prezident İlham Əliyevin Aİ ölkələrinə rəsmi səfərləri və iştirak etdiyi siyasi tədbirlərdə çıxışları zamanı ölkəmizin turizm potensialını gündəmə gətirməsidir. Azərbaycan son

illər Avropada müxtəlif turizm sərgilərində də fəal iştirak edir, kulinariya sərgiləri keçirir, həmin sərgilərdə ölkə barədə təbliğat aparılır. Bütün bunlar avropalıların Azərbaycana marağını artırır.

Ekspertlər onu da bildirirlər ki, Gürcüstanla müqayisədə Avropadan Azərbaycana az turist gəlir. Bunun müxtəlif səbəbləri var. Gürcüstan coğrafi baxımdan Avropaya daha yaxındır, açıq dənizə çıxışı var və dini faktor da təsir göstərir. Bütün bunlara baxmayaraq, Avropada Azərbaycan barəsində müxtəlif pozitiv məlumatların yayılması, ölkədə sabitliyin olması və digər amillər vəziyyəti xeyrli dəyişir.

R.SALMANLI,
"Azərbaycan"

● Xəbərlər

Lvovun turizm platforması azərbaycanlı sahibkarlar üçün əlverişlidir

Lvov Ukraynanın ən çox turist qəbul edən şəhərlərindən biridir. 2019-cu ildə Lvova 2,5 milyon turist səfər edib.

Bu barədə Dövlət Turizm Agentliyindən redaksiyamıza daxil olan məlumatda deyilir: "Lvov şəhərinin meri Andrey Sadovoy mətbətdə açılışında bildirmişdir ki, ötən il Lvov şəhərinə 73 mindən çox azərbaycanlı turist səfər edib. "Lvov şəhəri turizmin müxtəlif sahələrinə iqtisadi yatırımların qoyulması üçün əlverişli platformadır. Azərbaycanlı sahibkarlar bu platformadan səmərəli istifadə edə bilərlər", - deyir o əlavə edib.

Mer qeyd edib ki, Lvovdan olan sahibkarların da Azərbaycana sərmayə yatırması üçün müxtəlif layihələr üzərində işlər gedir.

Tələbələr istehsalat təcrübəsində

Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetinin bakalavr pilləsində təhsil alan tələbələr istehsalat təcrübəsinə başlayıblar.

Universitetdən verilən xəbərə bildirilir ki, 2019-2020-ci tədris ilində 238 tələbə ölkədaxili istehsalat təcrübəsindən faydalanacaq.

Müvafiq müəssisələrlə qarşılıqlı razılaşmaya əsasən ATMU tələbələrindən 228 nəfəri Bakıda, 10 nəfəri Sumqayıt, Ağdas, Zərdab, Sabirabad, Bərdə, Goranboy və digər bölgələrdə istehsalat təcrübəsinə başlayıblar. Bakalavr tələbələrini peşakar vədişlərə yiyələnmələrinə istiqamətləndirilən istehsalat təcrübəsi mayın 25-dək davam edəcək.

● Əməkdaşlıq

"Cənnətin bir güşəsi" nə səfər

Beynəlxalq turizm təşkilatı olan PATA-nın Asiya və Sakit Okean regionu üzrə qarşılıqlı təcrübə mübadiləsi və əməkdaşlıq imkanları yaratması üzv dövlətlərin turizminin inkişafına dəstək vermək məqsədini daşıyır.

Dünya üzrə 95 dövlət təşkilatı, 27 beynəlxalq hava yolu, liman, yüzlərlə turizm şirkəti daxil olmaqla, ümumilikdə 800-dən çox üzvə malik olan bu qurum 1951-ci ildən fəaliyyət göstərən beynəlxalq turizm platforması rolunu oynayır.

Dövlət Turizm Agentliyinin Asiya-Sakit Okean Turizm Assosiasiyasına üzv qəbul edilməsi sevindirici haldır. Bu barədə Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev deyib: "Azərbaycana gələn turistlərin sayında nəzərəcarpan artım müşahidə etdiyimiz Asiya-Sakit okean bölgəsi bizim üçün əsas bazarlardan biridir. Əlbəttə, bölgənin turizm sektorundakı dövlət və özəl qurumlarla əməkdaşlıq edərək, eləcə də turizm sənayesi nümayəndələri üçün təlimlər keçməklə, Azərbaycan ilə bu region arasında turizm sahəsində əlaqələrin gücləndirilməsinə yönəlmiş digər potensialın yaradılması ilə məşğul olmaqla bu artıma dəstək və töhfə vermək istəyirik".

Ümumiyyətlə, Azərbaycan beynəlxalq turizm əlaqələrini genişləndirməklə həm özünün, həm də xarici ölkələrin bu sahədəki potensialını təbliğ etməkdədir. Azərbaycanla Yunanistanın turizm müəssisələrinin əməkdaşlıqla bağlı müzakirələr aparması da bu məqsədi daşıyır. Yunan Turistlər və Səyahət Agentlikləri Birliyi Federasiyası Azərbaycanın turizm məkanlarının onlayn olaraq tanınmasını həyata keçirəcək.

Bu barədə FedHATTA-nın prezidenti Lisandros Tsilidis Azərbaycanın turizm sahəsinin nümayəndələri ilə görüşündə məlumat verib. Onun sözlərinə görə, hava səyahətinin yaxşılaşdırılması hər iki

ölkədə qarşılıqlı turist axınına təsir edəcək.

Görüşdə iki ölkənin turizm müəssisələrinin əməkdaşlığı ilə bağlı uyğun istiqamətlərin tapılması yolları müzakirə olub.

Azərbaycanın beynəlxalq turizm əlaqələri genişləndikcə dünyanın möcüzələri dolu bir kainat olmasının şahidinə çevriləcəyik. Belə ki, dünya üzərində hələ də tam olaraq tanınmayan əfsanəvi gözəllikləri gözümüzə köçürmək imkanı qazanacağıq. Məsələn, maraqlı tarixi, rəsm sənətini xatırladan, mənzərəsi ilə göz oxşayan, sirlər adası adlandırılan, bir vaxtlar Braziliyanın ən təhlükəli cinayətkarlarının həbsxanası kimi nəzərdə tutulmuş, zümrü suyu, vəhşi təbiəti, aq qumlu çimərlikləri ilə məşhur Fernandu-di-Noronya arxipelağının 21 adasını da görmək nəsih olacaq. Bu, həmin adalardır ki, 1988-ci ildə milli dəniz parkı və qorucu kimi elan edilib. Mühafizəni təmin etməkdən ötrü gündə yalnız 420 ziyarətçinin bura gəlməsinə icazə verilib. Hazırda bu vulkanik mənşəli adalardan ibarət olan arxipelağa turistlərin axını çox olsa da, əvvəllər belə deyildi.

Atlantik okeanın bu gözoxşayan adası turistlərin çoxluq təşkil etdiyi yerlərdən biri kimi tanınır. Turistlər burada su idman növləri ilə məşğul olmaqla yanaşı, adanın tərəvətlı havasında gəzintiye çıxsa, günəşin dəniz suları ilə əsrarəngiz vəhdətindən seyrindən həzz ala bilərlər. Yolu buradan düşənlər adaları "cənnətin bir güşəsi" də adlandırırlar.

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
"Azərbaycan"

● Gəzməli, görməli yerlərimiz

Göygöl qışda da diqqətçəkəndir

Respublikamızın dağlıq və dağətəyi rayonlarından olan Göygöldə də qışın bu vədəsində yerli və xarici turistlərə rast gəlmək mümkündür. Hazırda rayonun elə bir kəndi yoxdur ki, qış turizmi ilə əlaqədar orada istirahət edənlər olmasın.

Turistlər ən çox Göygölə yaxın ərazilərdə yerləşən kəndlərdə istirahətə üstünlük verirlər. Aşıqlı, Yeni Zod, Toğanalı, Topalhesənli, Üçbuluq, Mixaylovka, Şəhriyar və sair kəndlərdə turistlər çox asanlıqla Göygöl Milli Parkına səyahətə çıxır, istirahətlərini qarlı ərazilərdə keçirirlər.

Rayonda ən çox turist qəbul edən kəndlərdən biri də Gencədən cəmi 10 kilometr məsafədə yerləşən Aşıqlıdır. Bu yaşayış məntəqəsində turistlərin rahatlığı üçün hər cür şərait yaradılıb. Yeni çəkilmiş müasir yol çox rahatdır. Yazda-yayda bu dağlarda bitən dərman bitkilərinin, müxtəlif meyvələrin, eləcə də kənd məhsullarının satışı turistlər tərəfindən məmnunluqla qarşılanır. 2350 nəfər sakini olan bu kənddə 400-dən çox ev var. Kənd Hacıbəy və Göygöl gedən yolun üstündə olduğundan turistlər burada qalmağa daha çox üstünlük verirlər. Odur ki, kənd sakinləri ilk növbədə turistlər üçün əlverişli şərait yaratmaq istəyirlər. Onlar çalışırlar ki, bu yolla daha çox qazanc əldə edə bilsinlər.

Aşıqlı kəndinin sakini Lamiyyə Əliyeva deyir ki, turistlərin qəbulu üçün böyük imkanları var. Həyatində iki ev inşa etdirib və bu evlərdə yaradılan şərait imkan verir ki, eyni vaxtda 20 nəfərədək turisti qəbul etsinlər.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

“Tikmədim özüm qalam, tikdim ki, izim qala”

Dünyaya gələn hər bir insanın öz ömrü yolu olur. Kim məqsədinə çatmaq üçün bu yolla düz gedərsə, axırı da yaxşı olar. Calal Qurbanovun da yaşadığı 85 illik həyat yolu mənalı keçib. Ona görə ki, zəhmətə qatılıb, qurub-yaradıb, xeyir əməllər sahib olub. İxtisasca inşaatçı olan Calal kişi keçdiyi şəərəfli ömrü yolundan danışmağa haqqı çatana qədər qalmaqdadır.

Calal Qurbanov 1 mart 1935-ci ildə qədim Bərdə şəhərində dünyaya gəlib. Uşaqlıqdan oxumaq, təhsil almaq istəyi güclü olub. Orta məktəbi əla qiymətlərlə başa vuraraq Calal Qurbanov 1957-ci ildə indiki Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinə daxil olsa da, hiss edib ki, neftçi olmaq onun üyünə deyil, istəyi inşaatçı kimi tikib yaratmaqdır.

Ürəyindəki bu arzusu Calal Qurbanovu rahat buraxmırdı. Bu səbəbdən indiki inşaat və Memarlıq Universitetində qiymətli təhsil alır. Təyinat müddətində başa çatdıqdan sonra isə - 1960-cı ildən inşaatçı kimi əmək fəaliyyətinə başlayır. Sənaye Tikinti Nazirliyinin 2 nömrəli Dəmir-Beton Zavodunda baş mexanik vəzifəsinə təyinat olunur. O dövr tikinti işlərinin icrasını idarə edən fərqli idi. Tikinti üçün lazım olan bütün dəmir-beton konstruksiyalar və zavodda hazırlanırdı. Ona görə də Calal Qurbanovun işi bəzən ağır idi. O, bu bərdə belə deyir: “İşə səhar təzədən gedib evə gəcə gəlirdim. Uşaqlara bir ata kimi istədiyimi qayğıyla göstərə bilmirdim. Ancaq peşman deyildim. Çünki faydalı işlə məşğul idim. İndi Bakıda gəzərkən, ölkənin bölgələrinə səyahət edərkən tikildiyi obyektləri görəndə qürur hissi

oldu. Araşdıranda isə məlum oldu ki, işdən çıxmağımın səbəbi nazir müavini təyin olmaqdan imtina etməyimdirdi. Bu, çoxlarını təəccübləndirdi. Nə isə, uzun sözün qısa, mən SSRİ Naqliyyat Tikinti Nazirliyinin Bakı Körpü və Tunel Dəmir-Beton Zavoduna direktor təyin etdilər. Həmin vaxt zavod qarşısı qoyulan vaxtda tikinti yetirə bilmirdi. Belə ki, dəmir-beton konstruksiyalar tikinti obyektlərinə vaxtında çatdırılmırdı üçün işlər plan üzrə icra edilirdi. Arada böyük fasilələr yaranırdı ki, bu da tikintidə işlərin ləngiməsinə səbəb olurdu. Belə bir çətin vəziyyətdən çıxmaq üçün bütün qüvvəmi sərf edib çalışdım. Qısa zamanda tikinti sahələrində vaxtında dəmir-beton konstruksiyalarla təmin olundu və tikintidə yaranan fasilələrə son qoyuldu.”

Onu da bildirik ki, Calal Qurbanov bir dəfə də yüksək vəzifədən imtina edib. Bu bərdə özü belə deyir: “Bir gün mənə təqdim olunan Bakı Şəhər Partiyası Komitəsinə çağırıldı. Dedilər ki, İndi Xətai adlanan rayonun icraçı komitəsinə sədr təyin edilibsən və səhər Mərkəzi Komitədə birinci katib təyinatına olmalısən. Etiraz etdim. Çünki inşaatçı peşəsindən ayrılmıq istəmədim. Amma qarşıma o dövr üçün çox ciddi sayılan tələb qoyuldu. Dedilər ki, sən kommunist, buna görə də partiyanın tapşırığını yerinə yetirməlisən. Beləliklə, 1983-cü ildən 1991-ci ilə kimi həmin vəzifədə çalışdım. Daim inşaatçılarınsanlara ünsiyyətdə olub onları rahatlatmaq və problemləri ilə maraqlandırdım. 1990-cı ildə isə bir daha başa düşdüm ki, insanlar çətinliklərlə üzlənir, işi, xeyirlikləri unuturlar. Ali Sovetə deputat seçilmək üçün namizədliyimi irəli sürdüm. Rayon sakinləri ilə görüşlərdə hər yerdə hörmət gördüm. Dedilər ki, sizə səni verəcəyik. Sözlərini də

tutdular. 1990-1995-ci illərdə parlamentin deputatı oldum.”

Calal Qurbanov ötən əsrin 70-80-ci illərində görülən işləri xarakterizə edərək deyir: “Həmin illər SSRİ-nin başqa yerlərində necə olduğunu deyə bilmərəm. Amma Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi o dövr respublikamız üçün əsl quruculuq illəri olub. Bir inşaatçı kimi deyə bilmərəm ki, keçən əsrin 70-ci illərində Azərbaycanda sovet hakimiyyətinin mövcud olduğu bütün dövrlərdən çox tikinti işləri həyata keçirilib. Təkcə özümlə deyil, digərləri üçün də, danışan güzgü haqda nağıllar, hekayələr qururdular. Amma o vaxt heç inanmazdılar ki, bu xəyal nə vaxtsa gerçək olacaq, insanlar elvərinə oturlub “sehrli güzgü”, “danışan qutu” vasitəsilə dünyanı görə, izləyə biləcəklər.

Bu dəfə dünyanın düzününi dəyişən, bəşəriyyətin əni böyük, mühüm kəşflərindən biri olan televizorun yaranmasından söhbət açacağıq.

Televizor yunanca “tele” (uzaq) və latınca “visio” (gör) sözlərinin birləşməsindən əmələ gəlib, “uzaqdan görmək” anlamını daşıyır. İlk televiziyaya sistemləri mexaniki idi və yalnız təsviri göstərirdi. Lakin alman mühəndisi Paul Nibkov təsvirin məsafəyə ötürülməsi ideyasının mümkün olduğunu nəzəri olaraq irəli sürdü və 1866-cı ildə ideyasını patentləşdirdi.

1873-cü ildə V.Smit tərəfindən icad edilən fotoeffekt televiziyasının keşfi yolda növbəti uğurlu addım oldu. Bu keşfdən ruhlanan Nibkov ideyasını gerçəyə çevirmək üçün daha bir addım atdı. O, 1884-cü ildə skanlaşdırılan diskni ixtira etdi. Əksər mənbələrdə elektroskopun patentinin Boris Rozinçə məxsus olduğunu qeyd olunur. İlk hərəkətsiz təsvir yayımı 1911-ci ildə bu alimnin adı ilə bağlansa da, əsas ixtiraçı kimi şotland mühəndisi Con Logi Berd göstərilir.

Rüstəm KAMAL, “Azərbaycan”

Dünyanı göstərən “sehrli güzgü”

Dünya olduğu kimi

Uşaqlıqda dinlədiyimiz nağıllarda sehrli güzgü haqda eşitməmişdik. Hələ qədim zamanlardan insanlar surətini əks etdirən səthlərə heyranlıq duyur, onların müəyyən fəvqəlgücləri olduğunu düşünürdülər.

Yəqin məhz bu düşüncədən, yaxud sadəcə xəyal etdikləri üçün sehrli, danışan güzgü haqda nağıllar, hekayələr qururdular. Amma o vaxt heç inanmazdılar ki, bu xəyal nə vaxtsa gerçək olacaq, insanlar elvərinə oturlub “sehrli güzgü”, “danışan qutu” vasitəsilə dünyanı görə, izləyə biləcəklər.

Bu dəfə dünyanın düzününi dəyişən, bəşəriyyətin əni böyük, mühüm kəşflərindən biri olan televizorun yaranmasından söhbət açacağıq.

Televizor yunanca “tele” (uzaq) və latınca “visio” (gör) sözlərinin birləşməsindən əmələ gəlib, “uzaqdan görmək” anlamını daşıyır. İlk televiziyaya sistemləri mexaniki idi və yalnız təsviri göstərirdi. Lakin alman mühəndisi Paul Nibkov təsvirin məsafəyə ötürülməsi ideyasının mümkün olduğunu nəzəri olaraq irəli sürdü və 1866-cı ildə ideyasını patentləşdirdi.

1873-cü ildə V.Smit tərəfindən icad edilən fotoeffekt televiziyasının keşfi yolda növbəti uğurlu addım oldu. Bu keşfdən ruhlanan Nibkov ideyasını gerçəyə çevirmək üçün daha bir addım atdı. O, 1884-cü ildə skanlaşdırılan diskni ixtira etdi. Əksər mənbələrdə elektroskopun patentinin Boris Rozinçə məxsus olduğunu qeyd olunur. İlk hərəkətsiz təsvir yayımı 1911-ci ildə bu alimnin adı ilə bağlansa da, əsas ixtiraçı kimi şotland mühəndisi Con Logi Berd göstərilir.

Yaqin məhz bu düşüncədən, yaxud sadəcə xəyal etdikləri üçün sehrli, danışan güzgü haqda nağıllar, hekayələr qururdular. Amma o vaxt heç inanmazdılar ki, bu xəyal nə vaxtsa gerçək olacaq, insanlar elvərinə oturlub “sehrli güzgü”, “danışan qutu” vasitəsilə dünyanı görə, izləyə biləcəklər.

Bu dəfə dünyanın düzününi dəyişən, bəşəriyyətin əni böyük, mühüm kəşflərindən biri olan televizorun yaranmasından söhbət açacağıq.

Televizor yunanca “tele” (uzaq) və latınca “visio” (gör) sözlərinin birləşməsindən əmələ gəlib, “uzaqdan görmək” anlamını daşıyır. İlk televiziyaya sistemləri mexaniki idi və yalnız təsviri göstərirdi. Lakin alman mühəndisi Paul Nibkov təsvirin məsafəyə ötürülməsi ideyasının mümkün olduğunu nəzəri olaraq irəli sürdü və 1866-cı ildə ideyasını patentləşdirdi.

1873-cü ildə V.Smit tərəfindən icad edilən fotoeffekt televiziyasının keşfi yolda növbəti uğurlu addım oldu. Bu keşfdən ruhlanan Nibkov ideyasını gerçəyə çevirmək üçün daha bir addım atdı. O, 1884-cü ildə skanlaşdırılan diskni ixtira etdi. Əksər mənbələrdə elektroskopun patentinin Boris Rozinçə məxsus olduğunu qeyd olunur. İlk hərəkətsiz təsvir yayımı 1911-ci ildə bu alimnin adı ilə bağlansa da, əsas ixtiraçı kimi şotland mühəndisi Con Logi Berd göstərilir.

Bilirsinizmi?

- Marsdakı Niks Olimpik vulkanının hündürlüyü 20 kilometrəndir. Marsdakı dağların hündürlüyü 20-25 kilometrə çatır;
- Dünyada ən bahalı hobbisi - bağçılıq hesab olunur;
- Dünyanın bütün suları açıq okeana tökülür, suyun səviyyəsi 3 sm qalxır;
- Pinqvinin 3 metr hündürlüyə hoppna bilyar;
- Bütün qütb ayırları solaxay olar;
- Soğan soyarkən saqqız çeynəmək gözün yaşarmasının qarşısını alır;
- “Ginnesin Rekordlar Kitabı” kitabxanalarından ən çox oğurlanan kitab rekordu qazanıb;
- Körpünün doğulduğu an onun başının çəkisi ümumi çəkisinin dördü birini təşkil edir;
- Günəş enerjisinin 19 faizi atmosferdə udulur, 47 faizi Yərə düşür, 34 faizi isə kosmosa qayıdır. Tam Günəş tutulması 7,5 dəqiqədən çox çəkmir; tam Ay tutulması isə 104 dəqiqə davam edir.

600 ton, ekranın ümumi sahəsi 1058 kvadratmetrdir.

Təbii ki, zaman dəyişdikcə, texnika və texnologiya inkişaf etdikcə televizor sahəsində də xeyli yeniliklər baş verdi. Belə ki, avvəllər aq-qara televizorlar ilə kifayətlənməli olurduqsa, indiki dövrimdəzde gülməyüz müasir televizorların təsəvvür etmək çətindir. Bu cihazlar da dünyanı inkişaf etdikcə müasirləşdir. Zamanla yekə televizorlar nəzirdə plazma və LCD, sonra LED ekranlı əvəz edildi. Müasir televizorların da funksiyaları gündəgünə təkmilləşir. Artıq müasir Smart televizorlar klaviatura, siçan, “magic motion” pultu, səs və hətta jest ilə idarə edilə funksiyasına malikdir. 3D funksiyası isə görüntünün izləyiciyə fəzadə uçuşçülü şəklidə çatdırılmasına imkan yaradır.

Ancaq şirkətlər bunlarla da kifayətlənmir, daha maraqlı xidmətləri göstərməsinə üçün daha yeniliklər edir. Məsələn, 2018-ci ildə “LG” şirkəti dünyada ilk olaraq ekranı adı qəzet kimi bükülən televizor təqdim etdi. Rəsmi təqdimatda bildirildi ki, televizor lazım olmayanda və ya onu harasa aparmaq istəyəndə asanlıqla bükülüb əl çantasına qoymaq olar. Yenilik satış üçün nəzərdə tutulmasa da, konsept olaraq gələcəkdə belə televizor istehsalına işədir.

Xayala MURADLI, “Azərbaycan”

71 yaşına qədəm qoymuş əfsanəvi dəniz şəhəri - Neft Daşları illər kəçdikcə qocalmır, əksinə, cavanlaşır. Həm də mədənsəhərin dəyişən, gözəlləşən təkcə mərkəzi hissəsi deyil. Onun görünüşü hər tərəfdə müasirləşir. Belə ki, Neft Daşlarında qurğular və avadanlıqlar təzələnilir, yeni özüllər quraşdırılır, estakadalar, estakadaları meydancaqlar, gömilər üçün yalnalma körpüləri inşa edilir.

32 il sərt dalğalar qoynunda

Lakin tikmək, qurub-yaratmaq məsələnin yalnız bir tərəfidir. Böyük zəhmətlə başa gələn bu infrastruktur qurumunun, lazım gələndə təmir edib saz vəziyyətdə saxlamağın özü də tikməkdən az vacib olan iş deyil.

Neft Daşlarında təcrübəli mühəndis Murad Adıgözəlovla söhbətimiz də əsasən bu mövzuda oldu. Bacarıqlı mühəndis 32 ildir dəniz şəhərindədir. Həmişə də Dənizdə Neft-Mədən Hidrotexniki Qurğular Sahəsində işləyib. Əmək fəaliyyətinə mühəndis kimi başlayıb, sonra usta, baş usta vəzifələrində çalışıb. 2007-ci ildən sahə rəisinin müavini.

Hər bir tikilinin, eləcə də qurğuya və avadanlığın xırda, cari, yaxud əsaslı təmirə ehtiyacı olur. Bəzən ən kiçik nasazlıq belə çox vacib bir işi ləngidir, hətta dayandıra bilər. Odu ki, haradansa təmirçilər çağırmaq lazım gəlir. Bunun özü də xeyli vaxt aparır. Çalışdığımız sahə məhz o məqsədlə fəaliyyət göstərir ki, Neft Daşlarında bu hallar baş verməsin. Biz qurğuya və cihazların, digər infrastrukturun daim işlək vəziyyətdə olmasını çalışırıq, ortaya çıxan nasazlıqları dərhal aradan qaldırıq.

Murad Adıgözəlov söhbətinə davam edərək bildirdi ki, “Neft Daşları” NQÇ-nin bə-

lansında onlarca sualtı dik və dayaq boruları, gəmilərin yan alması üçün körpü və meydancaqlar var. Onların fəaliyyətinə nəzarətdə əlavə, sahənin əməkçiləri vaxtaşırı hər iki tərəfdən estakadalara bərkidilmiş məhaccərlərin vəziyyətini də yoxlayırlar. Çünki Xəzərin qoynunda tez-tez güclü küləklər esir və məhaccərlərin, eləcə də digər infrastrukturun möhkəmliyi çox vacibdir. Özüllərdə aparılan bərkitmə işləri də eyni dərəcədə zəruridir.

İlk baxışdan bu işlər asan görünə bilər. Əslində isə onların hamısı əməyin təhlükəsizliyi qaydalarına ciddi riayət olunmağa gətirib çıxardır. Sahədə çalışan fəhlə və mühəndislərin işinin ən çətin və məsuliyyəti tərəfi də məhz budur.

Beləliklə, sahə rəisinin müavini ilə söhbətimiz dəniz inşaatçılarından, onların ekstremal şəraitdə apardıqları əməliyyatlarından, eləcə də iş və məişət şəraitindən düşür. Murad Adıgözəlov deyir ki, sahədə çalışan 43 nəfərin hamısı öz üzərinə düşən işin peşqarındır.

Yeri gəlmişkən, sahə əməkçilərinin 10 nəfəri mühəndis-texniki işçi, 11 nəfəri qaynaqçı, 22 nəfəri çilingərdir. Onlar da növbə ilə işləyirlər, yeni bir ayın 15 gününü

dənizdə, 15 gününü isə quruda, öz ev-əşiyində olurlar. Həmsöhbətimiz sahə rəisi Zahir Bəylərovun da bir-iki gün əvvəl dənizdə Bakıya döndüyünü qeyd etdi. Böyük usta Asim Hüseynov, Murad Mütəlimov, Şəmsi Rzayev, Orxan Lətifov, Elxan Yulçuyev, Sabir Mustafayev, İlham Bekarov, digər bacarıqlı çilingər və qaynaqçıların adını çəkdi.

Söhbətimizin iştirakçısı olan sahə əməkçiləri digər həmkarlarının - Arif Əliyevin, Elçin Əlfəndiyevin, Zaur Babayevin, Barat Quliyevin, Valeh Şahvələdovun, Aqil Mahmudovun və başqalarının da yüksək peşəkarlığının işə böyük kömək göstərdiyini bildirdilər.

Dəniz inşaatçıları qəhrəman Xəzər neftçilərinin ayrılmaz bir destesidir. Murad Adıgözəlovun şəxsində onların hər birinin fədakar əməyinin, keçdiyi çətin və şəərəfli həyat yolunun şahidi olmaq mümkündür. Onilliklərdir dənizin qoynunda bərkədən-bərkədən çıxan, lakin bu gün də Xəzərdən ayrılmıyacaq gətirməyən, hətta ona quruda fəaliyyət göstərən müəssisələrdə sanballı vəzifədə çalışmaq təkliflərindən boyun qaçıran bu insan öz işindən-sənətindən qürur duyur. Daim çalışmaq, işlədiyi sahəyə aid yenilikləri öyrənmək, dünya-

görüşünü genişləndirmək ona xas olan başlıca xüsusiyyətləridir. Sözarası deyir ki, Xəzər neftçisinə öz üzərində işləmək üçün geniş imkan var. Təbii ki, dənizdə əmək növbəsində olarkən bütün sülka boyu iş başında dayanmır. Onun fasilələri, istirahət saatları da var. Neftçilərin çoxu bu fürsətdən faydalanır, mütləli edir, bilik və bacarıqlarını artırır.

Neftçi-inşaatçının qürur duyduğu bir tükənməz mənbə də var - bu da onun ailəsidir. Ömrünün yarısını Xəzərdə, sərt dalğalar arasında keçirən M.Adıgözəlov ailəsinin isti ocağını qoruyun, əvladlarının tərbibəsində böyük zəhmətli olan həyat yoldaşı Gülsad xanıma minnətdarlıq edir. Bir də oğlu Zaurun onun yolunu davam etdirməsini, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin məzun olaraq “Abşeronneft”də bacarıqlı mühəndis kimi ilk uğurlu addımlarını atmasını özünü bir ata kimi xoşbəxtliyi sayır. “Bütün bu xoşbəxtliyi - geniş mənada xoşbəxtliyi mənə Neft Daşları, həmişə tələyimin təhəssis saydığım peşəm-sənətim bəxş edib”, - deyir.

Flora SADIQLI, Ağaali MƏMMƏDOV (foto), “Azərbaycan”

Ölümdən sonra həyat var?

Almaniyalı həkim və psixoloqlar ölümdən sonra həyatın olması qonaqına gəliblər. Tibb professorları ölümün bir addımından qalan xəstələrin üzərində aparılan araşdırma zamanı bu nəticəni təsdiqləyiblər. Həmin xəstələr 20 dəqiqə ölü vəziyyətə düşdükdən sonra həyata geri qayıtıblar.

Araşdırma könüllü qatılan 900 adam arasında 4 il davam edib. Bu zaman “epinefrin” və “dimethyltryptamine” dərmanlarından da birgə istifadə olunub. Həmin dərmanların ölümə yenidən canlanma arasında bədən qorudugunu bildirilir.

Xəstələr əvvəlcə klinik ölüm, sonra koma vəziyyətinə gətiriliblər. Araşdırma iştirak edən könüllülərin xatırladıqları şeylər, kiçik fərqlər istisna olmaqla, eyni-lik təşkil edib.

Demək olar ki, bütün könüllülər istilik, rahatlıq, güclü işıq və ruhun bədənə ayrılmasını hiss ediblər. İştirakçılar xristian, yehudi, müsəlman, ateist və induizm dininə sitayiş edənlərdən ibarət olub.

Şaxtaçının bağından Roma dövrünə aid mozaikalar tapıldı

Türkiyənin Zonqudak bölgəsinin Kadıoğlu kəndində yaşayan 75 yaşlı taqaüddün Nizaməddin Oral 12 il əvvəl bağçasında Roma dövrünə aid yaşayış məskəni tapmışdı.

İxtisasca şaxtaçı olan N.Oral 2008-ci ilin iyun ayında bağdandakı istixananın özünü möhkəmləndirmək üçün qazıntı işləri aparın zaman torpağın altında tarixi mozaikalar tapdı. Bu bərdə lazımı orqanlara məlumat verir. Elə həmin ilin yayında Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin razılığı ilə Ereğli Müzey Müdirliyi tərəfindən bağda arxeoloji qazıntılara start verilir. 8 il davam edən qazıntı işləri nəticəsində həndəsi naxışlı, müxtəlif heyvan mürəbbəzləri, ov səhnelərini, erosların rəqsi, bir kişinin qadını bığcaqladığını ekeş edən tarixi mozaikalara zəngin 3 otaqlı ferma aşkarlandı. Bu yaşayış sahəsinin eramızdan əvvəl 250-260-cı illər Roma dövrünə aid olduğu müəyyən edilir.

N.Oralın 3 mərtəbəli evi və 2160 kvadratmetrlik ərazisi müsadirə edilir, qazıntı işlərinin aparıldığı sahə isə 2016-cı ildə torpaqla örtülür, divarların üzərinə örtüklər salınır.

Dörd ildir buranı mühafizəçi kimi qoruyan Nizaməddin bay qədim yaşayış məskəninin muzeyə çevrilməklə turizm obyektinə kimi fəaliyyət göstərməsini arzulayır: “Bu qədim yer 2008-ci ildə tapıldı. Dövlətimizə bildirdik və dərhal iş başlandı. Uzun müddət burada işlədiklər, sonra bağlayıb gətdilər. Artıq örtüklər köhnəlib, divarlar çökür, heyvanlar buranı otlığa çevirib. Ereğli Müzey Müdirliyinə məlumat verdim. Gəlib baxdılar, amma yenə heç bir xəbər yoxdur. Buranın açıldığını, açıq səma altında muzey kimi fəaliyyət göstərdiyini görə bilsəm, çox sad olaram. Bura çoxlu turistlər gələcək, nəticədə ölkəm faydalanacaq”.

Bakıda "Voleybol üçün daha bir gün" devizi altında festival təşkil olunub

Avropa Voleybol Konfederasiyası (CEV) dörd ildən bir təsadüf etdiyimiz fevralın 29-da "Voleybol üçün daha bir gün" devizi altında festival təşkil edir. Azərbaycan Voleybol Federasiyası (AVF) da bu gün münasibətilə festival keçirir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Voleybol Mərkəzində təşkil olunan festivalda əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirilib.

Gənclər və İdman nazirinin müavini İsmayıl İsmayilov tədbirdə çıxış edərək voleybolun münasibətilə təbriklərini çatdırıb. Voleybolun ölkəmizdə populyar idman növü olduğunu və sürətlə inkişaf etdiyini vurğulayan nazir müavini deyib: "Öminəm ki, bu yüksəliş davam edəcək. Dövlət başçısı İlham Əliyevin apardığı uğurlu idman siyasətinin nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycanda voleybolun inkişafı üçün hər cür şərait yaradılıb. Nəinki paytaxt Bakıda, regionlarda da böyük idman tədbirləri keçirilir. Hər il dünyanın 60-dək ən möhtəşəm idman tədbiri Azərbaycanda təşkil olunur. Prezident İlham Əliyevin idmana yüksək diqqət və qayğısı nəticəsində ali idman qurumları irimiqyaslı tədbirlərin təşkilini ölkəmizə həvalə edirlər".

Fevralın 29-nun Azərbaycan voleybolu üçün xüsusi gün olduğunu söyləyən AVF-nin birinci vitse-prezidenti Faiq Qarayev ölkəmizdə idmanın bu növünün böyük tarixə malik olduğunu vurğulayıb: "Bizim böyük idmançılarımla voleybol daha yüksək yerlərə qalxsin. Federasiyanın prezidenti adından hər kəsə təşəkkür edirəm, voleybolu sevənlərə, xalqımıza cansəhəli arzulayıram". Qadın voleybolçulardan ibarət Azərbaycan millisinin üzvü Şəfaqət Alishanova bu bayramın ölkəmizdə qeyd olunmasına sevindiğini bildirib, voleybolçu-

lar adından dövlət başçısı İlham Əliyevə, AVF-nin prezidenti Cavid Qurbanova və təşəkkürünü bildirib. O, Azərbaycan voleybolunu dünyada tanıdan, hamıya sevdirən Faiq Qarayevə də minnətdarlıq edib. Daha sonra konsert proqramı olub. Proqram başa çatdıqdan sonra istedadlı voleybolçuların seçimi olub.

Qeyd edək ki, Avropada bu gün ilk dəfə 2016-cı ildə qeyd edilib. Həmin gün CEV-nin tərkibində olan federasiyalar müxtəlif tədbirlər, peşəkar, həvəskar voleybolçular üçün matçlar keçiriblər. Ən maraqlısı isə odur ki, keçirilən matçlarda setlər günün şərafinə 25-dən yox, 29 xaldan hesablanıb.

Rafael Ağayev Tokio Yay Olimpiya Oyunlarına lisenziya qazanıb

Karate üzrə Azərbaycan milli komandasının lideri Rafael Ağayev (75 kq) Tokio Yay Olimpiya Oyunlarına vaxtında vaxtında əvvəl təmin edib.

Azərbaycan Milli Karate Federasiyasının mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Zalsburqda keçirilən Karate 1 Premier Liqa turnirində iki qələbə qazanaraq Olimpiya reyting xallarını 6795-ə çatdıran idmançımız bu günün nəticələrinə görə ən yaxın izləyiciləri Tomas Skott (ABŞ, 5017,50 xal) və Stanislav Horunani (Ukray-

na, 4957,50 xal) kifayət qədər qabaqlayıb.

Xatırladaq ki, daha bir idmançımız İrina Zaretska (+61 kq) Dubayda mövsümün ikinci Premier Liqa turnirində

Olimpiyada vəsiqəni vaxtından əvvəl təmin etmişdir.

Avropa idmançıları üçün qarşıda iki lisenziya xalları verən və "Tokio-2020"yə bir-başa vəsiqə qazandıran da-

ha bir neçə yarış var. Martın 13-15-də karateçilər Mərkəzin paytaxtı Rabatda Karate 1 Premier Liqasında, martın 25-29-da Bakıda 55-ci Avropa çempionatında, mayın 8-10-da isə Parisdə Olimpiya çəki dərəcələrində təsnifat turnirində "Tokio-2020"yə vəsiqə qazanmağa çalışacaqlar. Fransadakı yarışın yarımfinaletçisi yenidən aralarında görüş keçirəcəklər. Daha yüksək nəticə əldə edən üç idmançı Olimpiyada iştirak hüququna sahib olacaqlar. Olimpiya reytingində xal qazanaraq ilk dörd yerə tutan idmançılar bu təsnifat turnirində çıxış etməyəcəklər.

Azərbaycan-İran sərhədləri müvəqqəti olaraq məhdudlaşdırıcı rejim əsasında bağlanır

Dünya Səhiyyə Təşkilatının tövsiyələrini və digər dövlətlərin təcrübələrini nəzərə alaraq, koronavirus riskinin yayılması ilə əlaqədar 2020-ci il fevralın 29-da saat 16:00-dan etibarən iki həftəlik müvəqqəti dövr ərzində Azərbaycan Respublikası və İran İslam Respublikası arasında dövlət sərhədlərinin

məhdudlaşdırıcı rejim əsasında bağlanması barədə qərar qəbul olunub. Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, yaranmış vəziyyət İran İslam Respublikasının aidiyyəti dövlət qurumları ilə müzakirə olunub və Azərbaycan Respublikasının bu qərarı barədə İran

İslam Respublikasına məlumat verilib. İran İslam Respublikası ilə əlaqələndirilmiş şəkildə Azərbaycan ərazisində olan İran vətəndaşlarından ölkədən çıxması, İran ərazisində olan Azərbaycan vətəndaşlarının müvafiq rejim təbiiq olunmaqla ölkəyə gəlməsini təşkil etmək üçün zəruri dəhli

təmin olunacaq. Zəruri hallarda İran İslam Respublikası vətəndaşlarına humanitar əsaslarla vizaların rəsmiləşdirilməsi həyata keçiriləcək. Azərbaycan Respublikası Dünya Səhiyyə Təşkilatı, dost və tərəfdaş dövlətlərlə koronavirus riski ilə əlaqədar təmasları və əməkdaşlığı davam etdirir.

Operativ qərar: "İki Azərbaycan vətəndaşında koronavirusa yoluxma faktı qeydə alınıb"

İran İslam Respublikasından qayıdan iki Azərbaycan vətəndaşında koronavirus xəstəliyinin əlamətləri müşahidə edilib. Müvafiq qaydalara uyğun olaraq həmin şəxslər xəstəxananın xüsusi rejimli infeksiya bəndində yerləşdirilib. Aparılmış müayinələr nəticəsində onlarda koronavirusa yoluxma faktı qeydə alınıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin yanında operativ qərarın məlumatında bildirilir.

Qeyd olunur ki, hazırda pasiyentlərin müalicəsi aparılır, onların vəziyyəti sabitdir.

Digər yoluxma hallarının aşkarlanması ilə bağlı həmin xəstələrin kontaktlarının müəyyən edilməsi istiqamətində müvafiq tədbirlər görülür.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri atəşkəs rejimini pozmaqda davam edir

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini 22 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ermənistanın Noyemberyan rayonunun Bərdavan, Şarvaravan, Voskevan kəndlərində və ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Kəmərlı, Fərəhli, Quşçu Ayırn, Aşağı Əskipara, Qızılçılı kəndlərində, Bərd rayonunun Çinari kəndində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Ağbulaq kəndində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Ağdam rayonunun işğal altında olan Mərzili, Füzuli rayonunun Aşağı Veysəlli, Qaraxanbəyli kəndləri yaxınlığında, həmçinin Tərtər və Xocavənd rayonları ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqelərinə atəş məruz qalıb.

DST: "Koronavirus riski yüksəkdir"

Beynəlxalq aləm

Aİ: Türkiyə ilə miqrasiya sazişi qüvvədədir

Avropa Komissiyası Türkiyənin qaçqınların Avropaya gətirilməsi yolunda məhdudiyətləri qaldırması barədə xəbərləri təkbiz etmişdir. Qurumun müavini Piter Stanonun dediyinə görə, Türkiyə ilə imzalanmış miqrasiya sazişi qüvvədədir. O qeyd etmişdir ki, bu məsələ ilə bağlı Türkiyə tərəfindən heç bir xəbərdarlıq daxil olmayıb və Ankara Avropa İttifaqı ilə (Aİ) saziş üzrə öhdəliklərini tam həcmdə icra edir. "Biz vəziyyəti diqqətlə izləyirik və zəruri addımları atacağıq" deyən Stano xəbərdarlıq etmişdir.

Sırağın Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Hami Aksoy bildirmişdi ki, An-

karanın miqrasiya siyasətində dəyişiklik yoxdur. Eyni zamanda, diplomat xəbərdarlıq etmişdi ki, Suriyanın şimal-qərbində vəziyyət pisləşməkdə davam etsə, Türkiyədəki qaçqınların və miqrantların bir qismi Qərbi yollara bilər.

Son məlumata görə, qeyri-leqal miqrant və qaçqın qrupları Avropa ölkələrinə maneesiz keçmək ümidi ilə Türkiyənin qərbinə toplaşır. Onlar Ankaranın qaçqınlar üçün sərhədləri açmağa hazır olması barədə təsdiqlənmiş xəbərlərə inanmış, Yunanıstan və Bolqarıstanla quru və dəniz sərhədlərinə, habelə Egey dənizi sahillərinə üz tutmuşlar.

Afrika Dövlətləri Liqası Sahilə 3 min hərbiçini göndərir

Afrika Dövlətləri Liqası (ADL) terrorizmlə mübarizə çərçivəsində Sahil regionuna 3 min hərbiçini göndərmək barədə qərar qəbul etmişdir. Bu barədə "Rosbal" agentliyi xəbər verir.

ADL-in sülh və təhlükəsizlik işləri üzrə komissiyasının başçısı Smail Çerquyi mətbuat üçün bəyanatında

hərbiçilər Qərbi Afrikanın Sahil regionunda atılıq səkiz ildir davam edən terrorizm və terror aktları ilə mübarizə aparacaq.

Xatırladaq ki, 2012-ci ildə Malinin şimalında başlanmış qiyam hərəkatı sonradan Burkina-Faso və Nigere keçmişdir. Son üç il ərzində

bildirmişdir ki, toqquşmalarda 4 min nəfər həlak olmuşdur.

Parisdə iğtişələr zamanı

30 nəfər saxlanıldı

Parisdəki Lion vağzalı binasının yaxınlığında baş vermiş yağından sonra polis həmin rayonda iğtişələri dağıtmaq məcburiyyətində qalmışdır. Bu barədə "Frans Press" agentliyi xəbər verir. Məlumatla görə, Bersi küçəsindəki toqquşmalarda konqolu müğənni Falli İpupun Parisin "AccorHotel Arena" zalında konsertinə qarşı çıxan Konqo icmasının fəalları təşkil etmişlər. Etrazçılar artistin Konqo hökuməti ilə six əlaqəsindən narazılığını ifadə etmişlər.

Polis əsasıyın pozulması haqqında 54 protokol tərtib etmiş və toqquşmaların azı 30 iştirakçısını saxlamışdır.

Kabo-Verde məhkəməsi

11 rusiyalı dənizçini təqsirli bildi

Kabo-Verdenin paytaxtı Prayada şəhər məhkəməsi 11 rusiyalı dənizçini narkotik maddələr daşımasında təqsirli bildirmişdir. Bu barədə TASS agentliyi xəbər verir.

Məlumatla görə, gəminin kapitanı 12 il, digər dənizçilər hərəyə 10 il əzablıqdan məhrum edilmişdir.

Xatırladaq ki, ötən ilin yayında Kabo-Verdenin baş prokuroru dənizçilərə qarşı narkotik maddələr qaçaqçılığında və müntəzəkli cinayətkar birlikdə iştirakla bağlı ittiham irəli sürmüşdür.

Ötən il yanvarın 30-da Panama bayrağı altında üzən ESER gəmisi heyət üzvlərindən birinin ölümünə görə Praya limanına daxil olmuşdu. Sonradan Kabo-Verde gömrükçüləri gəminin göyərtəsində 9 ton narkotik maddə aşkar etmişdilər. Rusiya vətəndaşlarından ibarət bütün heyət saxlanılmışdır.

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Xidməti və tabeliyində olan müəssisələrin neqliyyat vasitələrinin cari təmir işlərinin aparılması üçün kottirovka sığurması üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir.

Maraqlanan təşkilatlar (012) 596-88-73 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər. Kottirovka sığurmasında iştirak etmək üçün sənədlər 05 mart 2020-ci il saat 15:00-dək Bakı şəhəri, Mirmahmud Kazimovski küçəsi, 134 ünvanında qəbul olunur.

Tender komissiyası

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti 539-49-20

Mart ayına olan hava proqnozu açıqlanıb

Mart ayında hava şəraitində keçid dövrünə xas olan tez-tez dəyişiklik müşahidə oluna bilər. Ay ərzində ümumi temperatur rejiminin dəyişməsinə baxmayaraq, orta aylıq temperaturun iqlim normasına yaxın olacağı gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın, bəzi yerlərdə isə normaldan bir qədər çox olacağı ehtimal olunur.

Departamentdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Bakıda və Abşeron yarımadasında orta aylıq temperaturun 5-8° istilə olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yüksəkdir. Havanın temperaturu gecələr 5-10°, gündüzlər 9-14°, bəzi günlərdə 16-19° istilə olacaq. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normaya yaxın olacağı, bəzi yerlərdə isə bir qədər çox olacağı (norma 20-27 millimetr) gözlənilir.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında orta aylıq temperaturun 5-7° istilə olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxındır. Havanın temperaturunun gecələr 5-10° istilə, bəzi günlərdə 0-5° şaxta, gündüzlər 9-14°, bəzi günlərdə 18-20° istilə olacağı ehtimalı var. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın olacağı (norma 22-44 millimetr) ehtimal edilir.

Yuxarı Qarabağ: Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, Daşkəsən və Gədəbəy rayonlarında orta aylıq temperaturun 1-4° istilə olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxındır. Havanın temperaturunun gecələr 3-8° istilə, bəzi günlərdə 1-6° şaxta, gündüzlər 7-12°, bəzi günlərdə 15-18° istilə olacağı proqnozlaşdırılır. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın olacağı (42-52 millimetr) bildirilir.

Gəncə şəhərində, Qazax, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında orta aylıq temperaturun 6-8° istilə olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxındır. Havanın temperaturunun gecələr 5-10° istilə, bəzi günlərdə 3°-dək istilə, gündüzlər 10-15°, bəzi günlərdə 19-21° istilə olacağı ehtimal edilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın, bəzi yerlərdə isə bir qədər çox olacağı (19-48 millimetr) ehtimalı var.

Balakan, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şamaxı, Xızı, Siyəzən, Şabran, Quba, Qusar, Xaçmaz rayonlarında orta aylıq temperaturun 3-7° istilə olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxındır. Havanın temperaturunun gecələr 2-7° istilə, bəzi günlərdə yüksək dağlıq ərazilərdə 3-8° şaxta, gündüzlər 8-13°, bəzi günlərdə 16-19° istilə olacağı gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarı iqlim normasına yaxın, bəzi yerlərdə isə bir qədər çox olacaq (norma 23-90 millimetr).

Mərkəzi Aran: Mingəçevir və Şirvan şəhərlərində, Yevlax, Göyçay, Ağdas, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında orta aylıq temperaturun 7-9° istilə olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxındır. Havanın temperaturu gecələr 5-10°,

gündüzlər 11-16°, bəzi günlərdə 19-22° istilə olacaq. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın, bəzi yerlərdə isə bir qədər çox olacağı (norma 24-45 millimetr) gözlənilir.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında orta aylıq temperaturun 6-8° istilə olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxındır. Havanın temperaturunun gecələr 4-9°, gündüzlər 8-13°, bəzi günlərdə 15-19° istilə olacağı bildirilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın olacağı (norma 56-112 millimetr) proqnozlaşdırılır.

gündüzlər 11-16°, bəzi günlərdə 19-22° istilə olacaq. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın, bəzi yerlərdə isə bir qədər çox olacağı (norma 24-45 millimetr) gözlənilir.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında orta aylıq temperaturun 6-8° istilə olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxındır. Havanın temperaturunun gecələr 4-9°, gündüzlər 8-13°, bəzi günlərdə 15-19° istilə olacağı bildirilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın olacağı (norma 56-112 millimetr) proqnozlaşdırılır.

ABŞ və "Taliban" sülh sazişi imzaladı

ABŞ-ın Əfqanıstan üzrə xüsusi nümayəndəsi Zalmay Xəlilzad və "Taliban" hərəkatı liderinin müavini, hərəkatın Qəter siyasət ofisinin rəhbəri molla Abdullah Qani Bəradar Birləşmiş Ştatlar taliblər arasında sülh sazişini imzalayıblar.

Xarici KİV-ə istinadla xəbər verilir ki, imzalanma mərasimi dünən Dohada baş tutub. Sənəd imzalandıqdan sonra Xəlilzad və Bəradar bir-birinin əlini sıxıblar. ABŞ-ın Dövlət katibi Mayk Pompeo talibləri "Əl-Qaidə" terror təşkilatı ilə əlaqələri kəsmək barədə vədlərini yerinə yetirməyə çağırıb.

Yayılan birgə açıqlamada "Taliban"ın razılaşmaya əməl edəcəyi təqdirdə ABŞ və müttəfiqlərinin bu ölkədəki hərbiçilərinin 14 ay ərzində tamamilə çıxaracağı bildirilir.

<p>BAŞ REDAKTOR</p> <p>Bəxtiyar SADIQOV</p>	<p>Ünvan</p> <p>AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə</p> <p>e-mail: secretary@azerbaijan-news.az, az.rklam@mail.ru, azerbaijan-news@mail.ru, www.azerbaijan-news.az</p>	<p>Telefonlar</p> <p>Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 538-97-96, Məsul katib - 539-43-23, Məsul katib müavini - 539-44-91, Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39, 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55, Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68, Humantar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82, İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Mühəssisatlıq - 539-59-33</p>	<p>Qeydiyyat nömrəsi 1</p> <p>"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yayılmış sahifələndirilmiş, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir</p>	<p>Rəsmi sənəd və çıxışlarda sülhənlərlə barabər, dərəcə üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir</p> <p>Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılır</p>	<p>Gündəlik qəzet</p> <p>Tiraj 6948</p> <p>Sifariş 670</p> <p>Qiyməti 40 qəpik</p>
---	--	---	---	--	--